

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Од почетка године на шалтерима Фонда предато око 300.000 захтева за остваривање различитих права из ПИО, од укупног броја примљених захтева решено 93 одсто

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680

ОКО 30.000 ЗАХТЕВА МЕСЕЧНО

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:
Булевар уметности бр. 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2017-437
факс: 2017-437

**РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:**
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.
Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

НОВЕМБАР ПОСВЕЋЕН МУШКАРЦИМА

Са брковима у акцију

Међународни дан мушкарца први пут је обележен 1999. године на Тринидаду и Тобагу и од тада се широм света обележава сваког 19. новембра. Данас му се пажња поклања у више од 60 земаља, а ова прослава акценат ставља на здравље одраслих мушкараца и дечака, побољшање односа међу половима, промовисање полне једнакости и наглашавање позитивних мушких узора. Овај дан је посебна прилика да људи широм света истакну колико цене мушкарце и допринос који они дају друштву за добробит свих.

У Србији је овај датум обележен и уручењем награде „Прави мушкарац“, која се додељује појединцу који се својим деловањем залаже за афирмацију принципа људских права, родне равноправности, толеранције, хуманости и ненасиља. Награду је прошле године установила омладинска организација Центар Е8 са идејом да добитници буду узорни понашања и позитивни примери мушкости за младиће, а ове године она је припала заштитнику грађана Саши Јанковићу.

Међутим, мушкарцима није посвећен само 19. дан новембра,

С обзиром на то да бркови на мушкарцима који се иначе брију изазивају питања, за време тридесет дана новембра учесници ове акције на неки начин постају билборди који ходају и причају и на тај начин утичу на

постало свесније и информисаније о здравственим ризицима са којима се суочавају.

Поред подизања свести, још један кључни део ове акције је сте и прикупљање средстава – Мовембар подржава светске

подизање свести о често игнорисаним питањима здравља мушкараца. Давање објашњења на питања „зашто бркови“ резултира веома ефикасном и аутентичном кампањом. На овај начин сваки учесник Мовембра

здравствене програме за здравље мушкараца који се боре против рака простате и тестиса, као и са изазовима менталног здравља. Ови програми, у режији Мовембар фондације, усмерени су и на образовање и подизање свести о овим питањима, на то како живети са раком, како остати ментално здрав, на истраживања како да се оствари визија Мовембра о вечном утицају на здравље мушкараца.

Наравно, и жене играју виталну улогу у успеху Мовембра подржавајући и подстицајући „своје“ мушкарце да се укључе у ову акцију. Оне у суштини раде све што и мушкарци... само без бркова.

На крају месеца широм света организују се званичне гала забаве на које учесници долазе обучени у складу са својим брковима.

Мовембар ове године обележава десету годишњицу, а од својих скромних почетака 2003. у Мелбурну, у Аустралији, он је постао истински глобални покрет који инспирише скоро два милиона људи широм света да учествују у овој необичној хуманитарној акцији.

В. Кадиф

Црно-бела подршка Мовембру

У нашој земљи су се у подржавању ове хуманитарне акције највише истакли спортисти. Наиме, рукометаш Партизана су током новембра пуштали бркове дајући на тај начин допринос подизању свести о борби против опаких болести које погађају мушкарце. На сличан начин црно-бели су подржали и октобарску кампању намењену борби против рака дојке, тако што су на утакмицама носили розе перле.

већ читав месец, који се уствари зове – Мовембар. У питању је заправо хуманитарна акција која траје целог месеца и посвећена је борби против рака простате и тестиса. Током Мовембра мушкарци у знак подршке оболелима пуштају бркове, а сам назив ове глобалне акције настао је као комбинација речи „новембар“ и „moustache“ (бркови).

доприноси промени захваљујући својим брковима и разговорима до којих они доводе. Досадашњи резултати истраживања показују да је 67 одсто учесника Мовембра препоручило другима да оду код лекара, 20 одсто учесника је отишло код свог доктора, 70 процената је говорило о здравственим питањима мушкараца, а 43 одсто њих је

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Око 30.000 захтева месечно

Запослени на шалтерима Републичког фонда ПИО у Србији од почетка године примили су око 300.000 захтева за остваривање различитих права из пензијско-инвалидског осигурања. То значи да је око 30.000 људи месечно поднело неки захтев Фонду, а тек око петина свих захтева односи се на одлазак у старосну пензију, кажу надлежни у Фонду.

Прилив од око 30.000 захтева месечно, од којих се између пет хиљада и шест хиљада односи на одлазак у старосну пензију, колико је забележено од јануара до краја октобра, како објашњавају у Фонду, сличан је темпу примања документације забележеном и током 2012. Крајем године број захтева се обично повећа, поготово број оних за старосну пензију, нарочито сада када се услови из године у годину мењају.

Да би жена отишла у старосну пензију у 2014. години, мораће да има најмање 35 година и осам месеца радног стажа (уместо 35 година и четири месеца ове године). То конкретно значи да уколико жена рецимо у јануару 2014. пуни 35 година и четири месеца стажа осигурања, неће моћи одмах да поднесе захтев за пензионисање, већ ће морати да у радном односу проведе још четири месеца да би стекла то право. Истовремено, жена са пуним стажом осигурања од 35 година и осам месеци следеће године као услов за пензионисање неће моћи да има мање од 53 године и осам месеца живота, јер се подиже и ова граница. Ово се првенствено односи на жене које су имале бенефицирани радни стаж, јер једино оне у том животном добу могу имати оволики стаж осигурања. Све ове промене ће се сукцесивно примењивати до 2023. године, када ће жене моћи да се пензионису са 38 година радног стажа, а старосна граница због бенефицираног стажа ће им се тада снижавати до 58 година.

За мушкарце се не мења дужина стажа осигурања потребног за одлазак у старо-

Од почетка године на шалтерима РФ ПИО предато око 300.000 захтева за остваривање различитих права из пензијско-инвалидског осигурања; тек петина захтеви за старосну пензију

Служба Филијале за град Београд I

сно пензију – они и даље могу да се пензионису са 40 година стажа, али се и код њих подиже старосна граница. Они не могу да иду у пензију са 40 година стажа осигурања пре него што напуне 54 године и четири месеца живота (ове године било је довољно да имају 54 године), што се такође углавном односи на оне који су имали стаж са увећаним трајањем и почели млади да раде.

Мењају се и услови за удовице и удовце. Удовица ће моћи да добије породичну пензију супруга уколико у моменту његове смрти има 51 и по годину живота (ове године је то право могла да оствари са 51 годином). Удовац ће после смрти супруге моћи да добије породичну пензију ако у моменту смрти супруге има 56 и по година (ове године је било потребно да има 56 година).

Иначе, граница од 60 година живота за жене за одлазак у старосну пензију се не мења, с тим што оне морају, као и до сада, у том случају да имају најмање 15 година стажа осигурања, док мушкарци који имају најмање 15 година стажа, радну књижицу могу да замене пензијским чеком кад напуне 65 година живота.

сећамо, да кажем и да је стаж осигурања само онај стаж за који су плаћени доприноси, а не онај који је само уписан у радну књижицу, а доприноси нису уплаћени – објашњава Бранислав Рашић, помоћник директора у Сектору за остваривање права из ПИО у Дирекцији РФ ПИО.

Подизање границе за крај радног века донео је пре две године измењени Закон о пензијском и инвалидском осигурању. На крај радног века и уживање у пензионерским данима од тада се сваке године чека четири месеца дуже и тако ће бити до 2023, када ће примена ових прописа бити у потпуности завршена.

– Иако још немамо комплетне податке за овај месец, нисмо приметили да је број подносилаца захтева драстично већи него раније – каже Јелица Тимотијевић из Фонда ПИО. – Важније од тога је да је од укупног броја примљених захтева за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања решено око 93 одсто, од чега је три четвртине решења донето у законском року.

В. Анастасијевић

Лични избор решењем постаје обавеза

У Закону о пензијском и инвалидском осигурању чланом 15 је предвиђено да лица која нису обавезно осигурана, односно нису корисници права на пензију, могу да се укључе у обавезно осигурање и тако обезбеде права у складу са законом. Члан 15, дакле, представља добровољно укључивање у обавезно осигурање. Он је уведен законом из 2003. и до сада је два пута претрпео измене (2006. и 2011. године). Оба пута су измене вршене јер је његова примена у пракси то захтевала.

– Основно код члана 15 је да у обавезно осигурање могу да уђу лица која ни по ком основу нису у осигурању, нити су корисници пензије. Захтев за улазак у обавезно осигурање се подноси надлежној филијали. Постоји образац који треба попунити, а приликом подношења овог захтева потребно је да подносилац захтева достави одређене доказе да није у осигурању (закључену радну књижицу ако је претходно био у осигурању и одјаву на осигурање са тог осигурања), или ако је имао осигурање и стаж у Националној служби за запошљавање, онда решење те службе и њену одјаву – објашњава Драган Иваниш, шеф Одсека за контролу нацрта решења у Служби 1 Филијале за град Београд Фонда ПИО.

Када подноси захтев за стицање својства осигураника, будући осигураник има могућност да се определи у ком проценту од основице ће уплаћивати допринос.

– Чланом 29 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање прописано је да су основице за лица укључена у обавезно социјално осигурање основице прописане актом организације за обавезно социјално осигурање. На основу овога Управни одбор Републичког фонда ПИО је донео Одлуку о утврђивању основица за лица укључена у обавезно осигурање у Фонду. Према овој одлуци, директор Фонда ПИО, на основу својих овлашћења, утврђу-

је решењем номиналне износе основица за лица која ће се укључити у обавезно социјално осигурање. Основицу доприноса чини износ утврђен у проценту од просечне месечне зараде исплаћене у претходном кварталу. Има тринаест основица, у распону од 35 одсто до 500 одсто од просечне месечне зараде. При попуњавању захтева за укључивање у осигурање по члану 15,

Када се поднесе захтев за утврђивање својства осигураника, надлежна филијала одлучује о том захтеву и, ако су испуњени законски услови, доноси решење којим се стиче својство осигураника.

– Подносилац захтева је дужан да уплаћује износе доприноса до 15. у месецу за претходни месец, што је веома важно истаћи, јер ако се износи не уплаћују редовно, онда се

плаћа камата по одредбама закона којим се уређује порез на доходак грађана, односно закона којим се уређује порески поступак. У току трајања својства осигураника може да се тражи измена основице, односно измена процента основице на коју осигураник жели да плаћа допринос. Ту измену може да тражи у сваком тренутку и о том захтеву се такође одлучује решењем, а по измењеној основици може да се плаћа од дана поднетог захтева па убудуће – објашњава наш саговорник.

Што се тиче престанка својства осигураника, он почиње даном за који се лице у захтеву определи.

Према речима Драгана Иваниша, када се лице које је укључено у осигурање по члану 15 определи да му осигурање престане, оно подноси захтев и о томе, и у овом случају одлучује надлежна филијала реше-

њем са датумом који је осигураник тражио, ако су испуњени услови. У сваком случају, када решење о обавезном осигурању постаје правоснажно, оно дефинитивно постаје обавеза, и ако тај период осигурања не буде уплаћен на време, обрачунава се камата, а ако не буде уопште уплаћен, једнога дана када се осигураник пензионисао, тај период се сматра дугом према Фонду и биће обустављан од износа пензије до намирења дуга. Члан 15 Закона о ПИО, дакле, подразумева лични избор, али и обавезу плаћања доприноса.

Драган Иваниш за крај напомиње да се само подношење захтева за стицање права за инвалидску, односно старосну пензију, за она лица која су у том тренутку укључена у осигурање по основу члана 15, истовремено сматра и захтевом за престанак обавезног осигурања.

Јелена Оцић

Драган Иваниш

Нове основице тромесечно

По Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање, најнижа основица износи 35 одсто просечне републичке зараде из претходног тромесечја, а највиша пет просечних плата. У овом тромесечју (новембар и децембар 2013. и јануар 2014) најнижа основица износи 21.210 динара, а највиша 302.995 динара. Допринос за пензијско-инвалидско осигурање је 24 одсто, што значи да ће се месечни издатак за уплате доприноса кретати у распону од 5.090,40 до 72.718,80 динара.

подносилац захтева заокружује проценат за који се опредељује.

Својство осигураника се може стећи са даном поднетог захтева, а најраније 30 дана пре дана подношења захтева.

– То је веома важно истаћи јер грађани често поистовећују члан 15 са уплатом неуплаћених доприноса за поједине категорије осигураника, са такозваним повезивањем стажа. Чланом 15 није предвиђено да се попуњавају „рупе“ у стажу осигурања у неким претходним периодима, нарочито не у периодима за које је неко био обавезно осигураник по неком другом основу, на пример код послодавца, односно у неком предузећу. Наиме, чланом 15 је предвиђено за убудуће, и најраније 30 дана од дана поднетог захтева да лице може да стекне својство осигураника – наглашава Драган Иваниш.

Највише старосних пензионера

Као што је познато, за рехабилитацију корисника пензија о трошку Фонда ПИО ове године је издвојено 302,4 милиона динара – за 10.260 пензионера чија примања нису виша од 23.571 динар, од тога 73,3 милиона за пензионере којима се пензије исплаћују преко Покрајинског фонда ПИО.

На овогодишњи конкурс за бесплатну рехабилитацију у бањама Србије код филијала РФ ПИО у Војводини пријавило се укупно 8.924 пензионера. Од тог броја, њих 6.486 је испуњавало услове за коришћење овог бенефита – 2.819 старосних, 1.864 породична и 1.803 инвалидска пензионера из свих категорија (запослених, самосталаца и пољопривредника).

Комисије у филијалама Фонда сачиниле су, након бодовања према утврђеним критеријумима, ранг-листе са укупно 2.720 пензионера свих категорија из Војводине који су ове године стекли право да оду на бесплатну рехабилитацију. То је за 57 пензионера више од

планираног броја за ову годину. Зора Канкараш, саветница директора Покрајинског фонда ПИО, каже да је то било могуће јер су цене боравка у бањама остале на прошлогодишњем

И ове године најзаступљенији су били старосни пензионери – од укупног броја упућених у бање из филијала РФ ПИО са територије Покрајине 54,4 одсто су старосни пензионери,

Према речима Зоре Канкараш, запослени у војвођанским филијалама и Дирекцији ПФ ПИО досад су веома квалитетно и ажурно обавили све послове на организацији и спровођењу ре-

нивоу. Она очекује да ће сва финансијска средства одобрена за ту намену бити искоришћена до краја године.

До 31. октобра већина пензионера из Војводине – њих 2.296, односно 87,2 одсто, већ је искористило своје право на бесплатну рехабилитацију.

21,1 инвалидски и 24,5 породични пензионери свих категорија.

У 2013. години највише војвођанских корисника пензија упућено је у Бању Кањижу – 773, затим у „Термал“ у Бањи Врдник – 736 и у Бању Јунаковић – 680.

хабилитације корисника пензија. Пословично добра сарадња остварена је и са организацијама пензионера и инвалида рада на терену, чији су чланови учествовали и помагали у реализацији овог посла и упућивању пензионера у бање и РХ центре.

Мирослав Мектеровић

ДОДЕЉЕНА СРЕДСТВА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПРОИЗВОДНЕ ДЕЛАТНОСТИ У ВОЈВОДИНИ

У најави Канцеларија за предузетништво

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова доделио је, средином новембра, око 17,5 милиона динара субвенција малим и средњим предузећима и предузетничким радњама у Војводини за унапређење производње.

Наиме, од око 100 пројеката које су на недавно расписаном конкурс Секретаријата поднеле производно оријентисане фирме из северне покрајине, средства је добило њих 45. Од укупног износа предвиђеног за субвенционисање трошкова набавке опреме и репроматеријала, подизање нивоа техничко-технолошке опремљености, побољшање квалитета

Потписивање уговора са предузетницима

производа и смањење утицаја економске кризе на постојеће послове предузетника, за капиталне субвенције (набавка

опреме и машина) усмерено је 10,5 милиона динара, а седам милиона динара за набавку репроматеријала.

Мирослав Васин, покрајински секретар за привреду, запошљавање и равноправност полова, рекао је, приликом потписивања уговора са привредницима, да ће овакав конкурс поново бити расписан и на пролеће 2014. године. Васин је, такође, најавио да ће наредне године у Покрајини бити отворена Канцеларија за предузетништво, која ће бити место где ће државне институције у директној комуникацији пружати помоћ предузетницима. Они ће ту моћи да добију информације о конкурсима, о подстицајним мерама, затим обавештења о пореском систему итд., и то на нивоу АП Војводине и на нивоу Републике Србије.

М. Мектеровић

НОВИ СИСТЕМ НАПЛАТЕ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА ПО ОДБИТКУ ОД 1. ЈАНУАРА 2014.

Обједињена наплата електронским путем

Уместо досадашњих једанаест, од нове године једна јединствена пријава

Министарство финансија – Пореска управа Републике Србије организује јавне трибине широм земље у циљу едукације пореских обвезника, рачуновођа, представника локалних самоуправа, привредних комора, удружења послодаваца, институција државе итд. да би спремно дочекали нови систем наплате пореза и доприноса по одбитку од 1. јануара 2014. године. Тако је ПУ, заједно са Покрајинским секретаријатом за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајинским секретаријатом за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Привредном комором Војводине, Војвођанским ИКТ кластером и Друштвом за информатику Србије – ДИС одржала крајем октобра едукативни скуп у Великој сали Скупштине АП Војводине.

Оно што битно мења досадашњи начин, а важна је карактеристика новог система наплате пореза, јесте да ће се од 1. јануара наредне године пореске пријаве подносити искључиво електронским путем, уз употребу електронског квалификованог дигиталног сертификата. Такође, укида се 11 постојећих образаца и замењује се само

једном новом електронском пријавом која се може преузети са портала Пореске управе. Сходно томе, и компаније које се баве израдом рачуноводствено-књиговодственог рачунарског програма треба благовремено да припреме своје електронске апликације, како би њихови корисници спремно

Са трибине у Великој сали Скупштине АП Војводине

дочекали најављене промене. Због изузетно кратких рокова, неопходно је да се компаније и одговорни појединци што пре обавесте о новом систему и на време обезбеде своје квалификоване дигиталне сертификате за одговорне особе, без којих од 1. јануара 2014. године неће

моћи да пријаве своје порезе и доприносе.

Саша Дулић, помоћник директора Пореске управе за информационе и комуникационе технологије, детаљније је објаснио начин примене и суштину нове пореске пријаве. Дулић је нагласио да кроз постојећи начин плаћања обавеза порески

Саша Дулић

ти рачун са позивом на број одобрења који ће добити од ПУ. Тада ће обавити и плаћање преко своје банке, затим ће преко платног промета Народне банке Србије та уплата стићи до трезора, а Пореска управа ће на основу позивног броја који су доделили кориснику пре уплате, јасно видети према коме су обавезе измирене, па ће извршити трансфер тих средстава ка локалним самоуправама, фондовима итд.– објаснио је прецизније нови систем наплате пореза и доприноса по одбитку Саша Дулић.

Помоћник директора Пореске управе указао је и на три начина за подношења нове пореске пријаве. Први је да корисник приступи сајту ПУ и попуни електронску пореску пријаву директно. Међутим, то је практично решење само када се попуњава пријава за једног или два запослена, а ако постоји више запослених у предузећу, онда је то нефункционално. Друга могућност је да се у оквиру корисничког компјутерског програма направи фајл са свим потребним подацима и да се тај фајл пошаље путем мејла Пореској управи. Трећи начин је да се рачунарски сервис корисника директно повеже на ПУ, па ће ова институција урадити све уместо корисника, али то је предвиђено за фирме са великим бројем запослених.

Законом је регулисано и ко може да поднесе електронску пореску пријаву – то може да уради законски заступник са квалификованим дигиталним сертификатом, а он може, по прописаним условима, да овласти једно или више лица да то раде уместо њега.

Мирослав Мектеровић

Пореска управа као некад СДК

Од 1. јануара електронски ће се подносити само порези и доприноси по одбитку, односно порези и доприноси који се исплаћују из дохотка запослених. То практично значи да ће Пореска управа од првог дана следеће године имати функцију некадашњег СДК и да послодавци више неће моћи да исплате само зараде радницима а да им претходно нису обрачунали и уплатили и доприносе за ПИО и здравство, порез на доходак грађана... Од 1. јула 2014. године сви порески обвезници ће морати да пређу на електронско подношење пореских пријава, што значи да ће послодавци и све остале обавезе – капиталну добит, порез на приход – такође моћи само електронски да пријављују и плаћају.

Онима који имају потешкоћа омогућено је да плате запосленима за децембар ове године исплате до краја године на стари начин, тако да ће имати довољно времена да се припреме да од фебруара, када се буде исплаћивала јануарска плата, пређу на електронско подношење пореских пријава.

В. А.

Синдикати о изменама Закона о раду

На заједничкој конференцији за новинаре Савеза самосталних синдиката Србије и УГС „Независност”, одржаној 21. новембра, челници ова два синдиката најавили су излазак из преговора о новом Закону о раду јер се не слажу са изменама Закона које предлаже Министарство привреде.

– Не можемо прихватити начин и методологију рада на изради измена Закона о раду јер се у преговорима не уважавају наши ставови, као овлашћених социјалних партнера, по овом најважнијем питању које се тиче права радника – истакао је председник СССС, Љубисав Орбовић, и додао да предлагач Закона (акцент је на Министарству привреде) на свакој седници врши његове измене којима се смањују права радника.

Због тога је, према речима Орбовића, на заједничкој седници свих синдикалних асоцијација одлучено да се изађе из преговора јер предлог измена

Зоран Михајловић, Љубисав Орбовић, Бранислав Чанак и Злата Зец

Закона о раду не штити интересе радника. Смањење тих права у финансијском делу, каже Орбовић, фактички смањује ионако мале плате за четири до осам одсто, без обзира на то да ли је реч о радницима у производњи, у јавном сектору или онима који имају сменски рад.

– Наш излазак из преговора, као социјалних партнера, ис-

кључиво је принципијелне природе, јер предложене измене Закона производе негативне и штетне последице и пре него што се усвоје – рекао је Бранислав Чанак, председник УГС „Независност”.

Чанак је посебно истакао недостатак ваљаног образложења зашто постојећи закон није добар, и утврдио да је он

савршен, али се не примењује. Према његовим речима, нико не може рећи да није добро оно што се није применило у пракси, јер се ефикасност закона може утврдити тек кад он почне да се примењује.

– Измене закона које се предлажу нису усклађене са законима који важе у земљама Европске уније, и то ће нам помоћи у даљој борби да се предложене измене Закона о раду не усвоје – навео је Чанак.

Одговарајући на питања новинара Љубисав Орбовић је истакао да се нови закон не може доносити силом, већ мирним дијалогом и договором, уз образложење зашто се Закон мења, јер се синдикати не могу сложити да се новац сиромашних и даље прелива у џепове богатих. Бранићемо наш став користећи све дозвољене начине, а спремни смо и да ми предложимо нови текст закона, нагласио је Орбовић.

Јасмина МекКевит

СЕДНИЦА ИЗВРШНОГ ОДБОРА САВЕЗА ПЕНЗИОНЕРА ВОЈВОДИНЕ

Пензионери МУП-а Нови Сад желе у СПВ

На недавно одржаној седници Извршног одбора Савеза пензионера Војводине, председник Савеза, Милан Ненадић, обавестио је чланове ИО о захтеву Удружења пензионера органа унутрашњих послова

Нови Сад за пријем у чланство СПВ. Ово удружење са 4.500 чланова у 12 подружница покрива цео Јужнобачки округ. Чланови ИО су одлучили да Статутарна комисија прецизира услове и критеријуме за пријем овог удружења, али и свих следећих, због све већег интересовања гранских удружења за чланство у Савезу пензионера Војводине.

На седници је било речи и о рехабилитацији корисника пензија у бањама и РХ центрима Србије о трошку Фонда ПИО, а чланови ИО Савеза су пренели

задовољство пензионера из средина из којих долазе досадашњом реализацијом овог вида опоравка. По речима Милана Ненадића, код упућивања корисника у бање, равномерније су били заступљени старосни, инвалидски и породични пензионери.

На седници су прихваћени и Извештај о извршењу Финансијског плана, као и Одлука о привременом финансирању Савеза.

Милан Ненадић је говорио и о колективном осигурању пензионера од последица несрећног случаја – незгоде, као и о колективном осигурању „Помоћ у кући” и „Кућна помоћ и нега”, и нагласио да је и поред неповољног социјалног положаја пензионера, број осигураних чланова и њихових супружника у порасту.

Скупштина Савеза пензионера Војводине биће одржана у децембру у Бањи Јунаковић.

Драган Кораћ

Обележен Светски дан борбе против дијабетеса

Завршна конвенција поводом обележавања 14. новембра – Светског дана борбе против дијабетеса одржана је у Скупштини Војводине. Конвенцију је организовао Савез друштава Војводине за борбу против шећерне болести, под покровитељством Министарства рада, запошљавања и социјалне политике и Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију.

Ове године је Светски дан борбе против дијабетеса промовисан широм Србије под слоганом „Дијабетес: Заштитимо будућност“, а према најновијим подацима, у нашој земљи од шећерне болести болује скоро 670.000 људи, што је 8,5 одсто укупног броја становника. Годишње се у просеку код 16.000 особа дијагностикује дијабетес типа 2 – који је заступљен код 95 одсто оболелих од шећерне болести. Утврђено је и да се ова болест чешће јавља код жена, најчешће после 40. године, а није више ретка ни код млађих особа. Посебно забрињава податак да на једног оболелог постоји по једна особа која не зна да има шећерну болест, као и да код трећине особа које су откриле да имају дијабетес већ постоје компликације.

У Војводини је до сада регистровано 270.000 дијабетичара, односно око 13 одсто укупног становништва, што указује да је то регион са највећим ризицима за добијање дијабетеса, преваходно због начина исхране.

Хуманитарна акција Фондације „Осмех на дар“

Прву студентску хуманитарну фондацију „Осмех на дар“ основали су 2009. године студенти Правног факултета у Београду, с циљем да помогну сиромашној и болесној деци. У раду Фондације данас учествују и студенти већине факултета у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу.

Уз помоћ донатора, партнера и пријатеља, чланови Фондације годинама одржавају разне хуманитарне акције. Недавно су у Новом Саду уприличили утакмицу под називом „Мали фудбал за малог Владу“, у којој су учествовали познати бивши и

садашњи спортисти, фудбалери, рукометаша и одбојкаши. Сав новац прикупљен у овој акцији биће прослеђен за лечење тешко болесног шестогодишњег Владимира Ђорђевића из Панчева.

Срђан Родић, активиста Фондације, истакао је да је ова утакмица била прилика да се привуку спонзори и донатори, као и да се јавност усмери на проблеме овакве деце. Позиву организатора одавала се и Ивана Шпановић, придруживши се спортистима који су дошли да подрже малог Владу.

Привредни сајам у Параћину

На 16. међународном сајму привреде у Параћину представило се стотину излагача, углавном предузетника регионалних удружења. Изложени су били производи од поврћа, биља, меда, месне и млечне прерађевине, затим биљни препарати за негу коже, производња палета, па до „зелене“ енергије. Регионална удружења из Србије и Републике Српске покушала су да

ска фабрика стакла, а за иновације у производњи прво место освојио је „Транскоп“ из Параћина. Посебна диплома припала је Технолошкој школи из града на Црници, а Спортско-рекреативни центар „7. јули“ добио је захвалницу.

Током тродневне сајамске манифестације одржан је и Десети сајам запошљавања на коме је посао пронашло око 50 радника, углав-

пронађу пословне партнере, нове купце и тржиште за своје произвођаче.

Свеукупни победник Сајма је „Месопродукт“ из Руме, најбољи маркетиншки наступ имао је параћински „Вин Вин“, најуређенији штанд Срп-

ном производне струке. Радно место је понудило 18 послодаваца, а поднето је око 300 пријава. НСЗ је одржала и округли сто о развоју социјалног предузетништва да би незапослене упознала са радом таквих предузећа.

Сајам етнохране и пића

На Београдском сајму је од 26. до 29. новембра одржан осми Сајам етнохране и пића, на коме је учествовало 320 излагача из 26 региона Србије. Сајам је одржан под покровитељством Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а на њему је представљено око 1.500 производа, међу којима су се нашли џемови, ајвар, сиреви, мед, вина, чајеви итд.

Поред понуде традиционалних производа, на Сајму су се представили различити произвођачи из региона и регионалних привредних комора, али и традиционални производи из Индије, као што су чајеви, кафа, различити зачини.

Последњег дана манифестације организована је и ревија торти. Сајам је ове године имао шест одсто више излагача и 40 одсто више производа него у 2012.

Исплата пензија

Исплата другог дела октобарских примања пензионерима из категорије запослених почела је 26. новембра.

Пензионери самосталних делатности примиће целе новембарске пензије 3. децембра, а војни и пољопривредни пензионери 5. децембра.

Просечна плата у октобру – 43.615 динара

Просечна плата у октобру, укључујући порезе и доприносе, износила је 60.102 динара, док је просечна нето зарада износила 43.615 динара, саопштио је Републички завод за статистику. У поређењу са просечном зарадом исплаћеном у септембру ове

године, октобарска бруто плата је номинално виша за 1,6 одсто, а реално за 1,4 одсто. Нето плата, без пореза и доприноса, номинално је виша за 1,7, а реално за 1,5 одсто.

Према подацима РЗС, и у односу на претходну годину бележи се раст зарада. Про-

сечна бруто плата у октобру 2013. у односу на октобар 2012. номинално је виша за 4,1 одсто, а реално за 1,9 одсто. Просечна нето зарада исплаћена у октобру 2013. у односу на октобар 2012. номинално је виша за 4,9, а реално за 2,6 одсто, саопштио је РЗС.

Међународни дан борбе против насиља над женама

Широм света 25. новембра обележен је Међународни дан борбе против насиља над женама. Овај дан је низом манифестација обележен и у нашој земљи, а тим поводом одржана је и конференција „Дужна

пажња у борби против насиља над женама у Србији“.

Према подацима Мреже против насиља над женама, које је изнела државна секретарка у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике,

Стана Божовић, у последњих 10 месеци у Србији је убијено 40 жена. Подаци сведоче да је овај број највећи до сада – током 2012. смртно су страдале 32 жене, годину раније њих 29, а током 2010. убијено је 20 жена.

Министар правде и државне управе, Никола Селаковић, рекао је да ће ово министарство до краја године донети посебан протокол за правосуђе у случајевима насиља над женама у породици и партнерским односима.

Социјални програм за „Заставу“

У крагујевачкој филијали Националне службе за запошљавање почело је пријављивање радника из „Заставиних“ предузећа који су напустили фабрике у септембру уз социјални програм Владе Србије за предузећа у реструктурисању.

На списку је 307 радника којима је остало мање од пет година до стицања једног од услова за пензију, међу њима и 220 радника фабрике „Застава камиони“. До кашњења у уписивању на евиденцију НСЗ, односно исплате надокнаде, дошло је због реконструкције Владе Србије, а обавезу реализације социјалног програма од Министарства финансија и привреде преузело је Министарство привреде.

Радници који су „Заставине“ фабрике напустили по социјалном програму за запослене који имају мање од пет година до пензије у више наврата су про-

тествовали испред старе Управне зграде „Заставе“ и Националне службе за запошљавање у Крагујевцу, незадовољни што држава није испунила део социјалног програма који се односи на пријављивање на тржиште рада и исплату месечних надокнада у износу од 36.800 динара.

Самостални синдикат фабрике „Застава камиони“ донео је одлуку да се незадовољни радници врате на посао 1. децембра, уколико држава не испуни обавезе из социјалног програма.

Обреновац: бесплатна рекреација

Спортско-културни центар Обреновац нуди посебне погодности за старије суграђане. „Вежбајте без обзира на године“, назив је специјалног бесплатног програма током којег пензионери могу да вежбају у спортској хали према упутствима и под надзором стручног особља и лекара.

Овај програм реализује се до краја године, а сваког уторка и четвртка од 12.30 до 13.30 сати особе старије од 60 година имају прилику да буду физички активне на здрав начин. Старија популација је тако добила јединствену прилику да проведе део слободног времена у друштву и уз примерену физичку активност, а заинтересовани треба само да понесу спортску опрему и добру вољу. Додатне информације могу се добити на тел. 064/8322-475. Иначе, месечна пропусница за базен у Обреновцу у јутарњим, такозваним бизнис терминима, за пензионере, незапослене и студенте, радним данима од 7 до 8.30, кошта 800 динара.

Град Београд – Секретаријат за спорт и омладину допринео је у значајној мери реализацији ових програма обезбеђивањем неопходних средстава за финансирање.

ПРОКУПЉЕ

Европа запошљава лепши пол

У оквиру програма ЕУ Прогрес Европска унија и Влада Швајцарске до краја јесени издвојиће и доделити 40.000 евра неповратно за запошљавање жена у најнеразвијенијим општинама на југу Србије. Програмом ће бити обухваћене и четири топличке општине – Прокупље, Куршумлија, Блаце и Житорађа – у којима је иначе стопа незапослености жена врло велика. Предвиђено је да новчану помоћ добију све незапослене припаднице лепшег пола које имају програме за покретање сопственог посла.

Програм будућих предузеткиња биће подржан са најмање 1.500 евра појединачно, док ће највећи део од четири хиљаде евра бити намењен за набавку машина и друге опреме.

Ж. Димкић

ТРЕНИНЗИ ЗА МЛАДЕ О ПИСАЊУ БИЗНИС ПЛАНА

Од идеје до реализације

У оквиру програма Бизнис младих Србије, четрдесеторо младих од 18 до 35 година из целе Србије, који желе да покрену свој посао, учествоваће на петодневним тренинзима – у Нишу од 11. до 15. децембра, и у Новом Саду од 16. до 20. децембра ове године, на којима ће се уз подршку предавача-експерата бавити темељним развијањем своје бизнис идеје и писањем бизнис плана. Оба тренинга биће бесплатна, а учесницима ће бити обезбеђен смештај и храна током њиховог трајања, док ће трошкове превоза сносити сами.

Полазницима ће након обуке бити додељени и бесплатни консултанти за писање бизнис плана. Сви заинтересовани полазници моћи ће у марту идуће године да конкуришу за „Суперстеп“

кредите Ерсте банке који су намењени младима за покретање посла и дају се под повољним условима, у максималном износу до 5.000 евра.

Програм Бизнис младих Србије спроводи Смарт колектив у партнерству са Ерсте банком, уз финансијску подршку Министарства

омладине и спорта, Градске управе за спорт и омладину Новог Сада – Канцеларија за младе, и Удружења „ХММ...“ из Новог Сада.

М. Мектеровић

Са уручења донације

ИНКЛУЗИВНИ ПРОЈЕКАТ ЗА ДЕЦУ ОШТЕЋЕНОГ СЛУХА

Донације слушних апарата и адаптера

Компанија „Алфа“ из Крагујевца спроводи пројекат инклузије деце оштећеног слуха у редовну наставу, под називом „Укључимо се“.

У оквиру пројекта ово предузеће донира слушне апарате ученицима оштећеног слуха у Новом Саду, Београду, Нишу и Крагујевцу. Тако су недавно у сарадњи са Градском управом за образовање Новог Сада, у просторијама новосадског Савеза глувих и наглувих, донирали слушни апарат и адаптер девојци Јовани Вуковић, ученици из Новог Сада.

Према речима дефектолога предузећа, циљ пројекта је да се помогне ученицима оштећеног слуха, наставницима и свим осталим учесницима у образовном процесу. Слушни апарати намењени ученицима повезани су са адаптером који користи наставник, тако да ученик јасно чује све што наставник говори без микрофоније и буке.

Донацији апарата присуствовао је и Радомир Дабетић, члан Градског већа за образовање Новог Сада.

Д. Кораћ

Најзаступљенија помоћ у кући за старе

Од септембра 2012. до фебруара 2013. године обављено је мапирање услуга социјалне заштите у Србији. Ово истраживање спроведено је на иницијативу Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије и УНИЦЕФ-а Србија, у сарадњи са Министарством рада, запошљавања и социјалне политике, а реализовао га је Центар за либерално-демократске студије.

Подаци о услугама социјалне заштите прикупљени су за период 2011. и 2012. године на територији целе Србије, а мапирањем је обухваћено 145 јединица локалне самоуправе (ЈЛС), при чему су Београд, Нови Сад и Ниш укључени на нивоу града.

У надлежности ЈЛС налази се укупно 17 услуга социјалне заштите, које су подељене у четири групе, а то су дневне услуге у заједници, услуге подршке за самосталан живот, саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге и услуге смештаја.

Основни резултати истраживања показују да су се током 2012. године услуге социјалне заштите пружале у 138 локалних самоуправа од укупно 145, док се од седам ЈЛС у којима се услуге у 2012. нису пружале, у пет – општине Богатић, Лајковац, Љиг, Лучани и Мионица, никада није пружала ниједна услуга социјалне заштите за које су надлежне јединице локалне самоуправе. Поред тога, у још 18 локалних самоуправа се у прошлој години уопште није издвајао новац из локалног буџета за ове услуге.

Мапирањем је обухваћено укупно 42.909 корисника, међу којима је највише корисника дневних услуга у заједници, нешто више од 21.000.

Као и претходних година, и у 2012. најзаступљенија и најраспрострањенија услуга је помоћ у кући за стара лица, која спада у групу дневних услуга у заједници, а коју користи нешто више од 15.500 особа, од чега 94 процента чине старији од 65 година. Од укупног броја корисника помоћи у кући за

старе, 70 одсто чине жене, а у највећем проценту пружа је државни сектор (75 одсто). Ова услуга социјалне заштите пружа се у 122 локалне самоуправе, што чини 84 одсто од укупног броја. Услуга дневног боравка за децу и младе са тешкоћама у развоју пружа се у 71 ЈЛС, што је чини другом по распро-

ме чинили расходи за помоћ у кући за старе.

Средства из буџета локалних самоуправа чине већину – 70 одсто од укупног износа средстава издвојених за услуге социјалне заштите током 2012. године, док је из републичке касе за ове услуге издвојено 11

одсто од укупних расхода. Донације су чиниле 16 одсто од укупних средстава, док се само три процента односило на партиципацију, односно учешће самих корисника у цени услуге.

Резултати мапирања показују да више од три четвртине локалних самоуправа за услуге социјалне заштите не издваја никаква средства или издваја мање од просека, који је у 2012. години износио око 250 динара по становнику годишње. У само десетак локалних самоуправа забележена су значајнија издвајања, која су на годишњем нивоу износила више од 350 динара по становнику, што је био случај или у великим градовима попут Београда, Новог Сада, Суботице,

или у срединама са веома малим бројем становника, где и врло скромни износи када се поделе са бројем становника изгледају као значајна сума.

Када су у питању разлози за недовољну развијеност услуга, локалне заједнице које су учествовале у процесу мапирања најчешће су наводиле недостатак средстава, затим велику разуђеност или удаљеност насеља у којима живе потенцијални корисници, мали број потенцијалних корисника, као и недовољну информисаност локалних самоуправа о надлежностима у области социјалне заштите. Недостатак средстава као најчешћи одговор истраживачи, поред осталог, објашњавају и тиме што се програмима социјалне заштите не придаје политички значај, док у мање развијеним локалним срединама образовање и здравство увек заузму више места у буџету у односу на социјалну заштиту.

В. Кадиф

страњености у Србији. Помоћ у кући за децу са тешкоћама у развоју пружа се у четвртини од укупног броја ЈЛС, тачније у њих 37, док је помоћ у кући за особе са инвалидитетом заступљена у 14 одсто локалних самоуправа. Када је реч о осталим услугама које спадају у групу дневних услуга у заједници, њихова заступљеност је много мања и постоје пре свега у већим градовима, а како резултати истраживања показују, ни остале три групе услуга још нису довољно развијене и распрострањене у нашој земљи.

Показало се и да је као пружалац услуга државни сектор заступљенији од недржавног.

Што се финансирања тиче, за услуге социјалне заштите у надлежности локалних самоуправа у 2012. укупно су издвојена средства у износу од 2,5 милијарди динара. За групу дневних услуга у заједници, као најзаступљенију, било је издвојено око две милијарде динара, док су половину ове су-

„ДАНИ ЈАБУКЕ” У КАРБУЛОВУ КОД НЕГОТИНА

Златни делишес на тржишту Русије и Азербејџана

Едукативно-промотивна манифестација „Дани јабуке – Карбулово 2013” потврдила је да воћарство у Неготинској крајини, посебно у Карбулову, има перспективу и да се са замахом у производњи приближава некадашњем рекорду од хиљаду тона убрне квалитетне јабуке у родној години. Манифестацију су пре пет година покренули чланови Удружења воћара „Воћар-Карбулово”, с циљем да одрже али и повећају производњу овог воћа, по коме су постали препознатљиви широм Србије.

Тако је и ове сезоне плодове из највећих и најпознатијих воћњака у Карбулову изложило десетак произвођача, чланова Удружења, како би организовано могли да остварују право на подстицајна средства из аграрног буџета општине, али и Министарства пољопривреде. Пре неколико година карбуловски воћари су, као партнер општине Неготин у пројекту „Воће Дунава”, набавили камионску вагу и опрему вредну око пет хиљада евра, што им је, каже Славољуб Станковић, председник Удружења, олакшало пласман јабуке на

Славољуб Станковић,
председник удружења
„Воћар-Карбулово”

домаће и ино тржиште на које се усмерава скоро половина годишње производње.

– Јабука из Карбулова стиже редовно до домаћих купаца, али и до оних у Азербејџану и Русији. Планирамо да са неопходним технолошким иновацијама и нешто другачијим сортиментом искорачимо и на европско тржиште. За сада се јабука у нашим воћњацима успешно подиже на 50 хектара,

организаацији МЗ Карбулово и Удружења „Воћар-Карбулово”, одржан је под покровитељством општине Неготин, уз спонзорство Пољопривредне саветодавне и стручне службе за Борски округ, Земљорадничке задруге „Уљарица”, Хемијске куће Агромаркет-Крагујевац и Пољопривредне апотеке Агроцентар.

Ј. Станојевић

ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ ПОДСТИЧЕ ПОЉОПРИВРЕДНУ ПРОИЗВОДЊУ

Нових 500 хектара воћака

Фонд за развој пољопривреде општине Књажевац у првој половини новембра поделио је саднице воћака регистрованим пољопривредним произвођачима који су ове године учествовали на конкурс за субвенције у воћарству. За ову намену из општинског буџета обезбеђено је 30 милиона динара. Највише заинтересованих било је за вишње, тако да је ове године подељено више од 250.000 садница овог воћа. Очекује се и подела садница онима који су се определили за садњу ду-

ња и шљива. У Фонду кажу да ће наредне године Књажевац имати нових 500 хектара под воћем. Пољопривредници су изузетно задовољни и истичу да је ово једини начин да се добије квалитетан материјал за садњу.

Ово је друга година заредом да се из општинског буџета подстиче воћарска производња. Први пут се на конкурс Фонда за развој пољопривреде јавило 380 регистрованих пољопривредних газдинстава, а упоредо са активностима око актуелног конкурса и

набавке нових садница, Фонд за развој пољопривреде је контролисао и како су у протеклој години искоришћене субвенције. Установљено је да је више од 95 одсто корисни-

ка испунило обавезе. Они који због временских услова, или других оправданих разлога нису засадили воћке, засадиће их ове године.

Д. Ђорђевић

Посао за особе са инвалидитетом

Пронаћи запослење је „немогућа мисија“ за велики број Шапчана, а посебно за особе са инвалидитетом. Ипак, активним мерама Националне службе запошљавања од почетка године у 20 шабачких предузећа посао је привремено добило 125 особа са инвалидитетом. Они су, као у случају ЈКП „Стари град“ ангажовани у оквиру јавних радова, док је хуманитарна организација „Каритас“ опремањем радње за прање веша и хемијско чишћење ангажовала шест жена из социјално угрожених друштвених група.

– На овај начин промовишемо социјално предузетништво и помажемо особама из угрожених категорија незапослених да добију посао. Осим радне, важна је и

социјална интеграција ових особа, а кроз делатност сервиса за хемијско чишћење обезбедили смо и бесплатне услуге за 50 корисника услуга социјалне неге. Осим у Шапцу, у октобру смо отворили сервис и у Богатићу где су запослена два радника са евиденције НСЗ – каже Мирољуб Николић, директор „Каритаса“.

Ова организација је учествовала на последњем сајму запошљавања представљајући програм службе кућне неге, а велику пажњу је привукао и пројекат „Јачање професионалне едукације одраслих у руралним срединама“, у оквиру којег ће се наредних месеци реализовати тренинзи из седам различитих области.

Д. Грујић

НЕГОТИН

Завршен пројекат „Осмех Вама, осмех нама“

У општини Неготин са успехом се приводи крају реализација петомесечног пројекта „Осмех Вама, осмех нама“, који су заједнички организовале чланице Секције жена при Удружењу пензионера и Омладински клуб Канцеларије за младе. Општи циљ пројекта је пружање услуге помоћи у кући

старим лицима у селима Неготинске крајине кроз стручну помоћ геронто сервиса. Захваљујући овом пројекту, од јула месеца је обухваћено више од стотину корисника у месним заједницама Сиколе, Трњане, Карбулово, Брестовац, Тамнич, Рајац, Рогљево, Речка и Смедовац. Особама у старачким домаћинствима активисти Канцеларије за младе и Секције жена делили су хигијенске пакете, са осмехом и речима пажње и подршке. Пројекат који је спојио припаднике различитих генерација испунио је очекивања носилаца ове племените идеје, па се са разлогом очекује његов наставак. Иначе, „Осмех Вама, осмех нама“ финансијски је, са 400.000 динара, подржало Министарство рада, запошљавања и социјалне политике.

Ј. Станојевић

У ОПШТИНИ СВРЉИГ СВЕ ВИШЕ УГРОЖЕНИХ

Помоћ за најсиромашније

Општина Сврљиг спада у ред најсиромашнијих средина у Републици.

Економско пропадање и транзиција смањили су број радних места и радника, а и плате и пензије су ниске. Преоријентација на друге послове иде постепено, али веома тешко јер су у питању и године старости, поготово што је половина становништва старија од 60 година. И млади тешко долазе до посла и зато често одлазе из ове средине. На евиденцији тржишта рада је око 2.000 незапослених особа, а општинске институције све чине да бар мало ублаже тренутно сиромаштво. У општинском Центру за социјални рад све је више захтева за помоћ, број корисника је у порасту, а девет одсто општинског буџета одлази на социјална давања, која реализују Центар за социјални рад и Црвени крст Сврљиг.

Истовремено, у првих осам месеци ове године 400 породица је користило новчану социјалну помоћ, једнократну око 1.600 људи, а било је 140 корисника накнаде за туђу помоћ и негу. У кухињи Црвеног крста у Сврљигу дневно се спрема 500 obroка, а потребе су знатно веће јер се за ову врсту помоћи пријавило око 700-800 људи и сваке године их је све више. Корисници кухиње су лица у статусу социјалне помоћи, она најсиромашнија са најнижом пензијом, као и старе изнемогле особе у удаљеним планинским селима ове средине. Средства за рад кухиње ЦК Сврљига обезбедиле су Влада Републике Србије и општина, па ће тако она радити до краја ове године, а локална самоуправа планира да финансира њен рад и у 2014. Због разудености општине житељи у удаљеним планинским селима који су у статусу социјалне помоћи уместо тоглог obroка добијају пакете хране. До краја године биће подељено око 900 пакета.

С. Ђорђевић

Слатки дани

Сипати другу половину теста. Пећи око 30 минута да добије лепу боју. Прохлађено посути прах шећером.

Напомена: вишњама се може додати кашика, две сецканих ораха. У другу половину теста може се додати кашичица какаа.

Брзи колач са вишњама

Састојци: 3 јајета, по шоља шећера, уља, млека, две шоље брашна, прах за пециво, 600 г очишћених вишања, 3 кашике шећера, кашика презли, прах шећер.

Начин припреме: умутити јаја са шећером, додати уље и млеко. Уз лагано мућење додати брашно са прахом за пециво. У подмазан плех сипати пола теста. Пећи у загрејаној рерни на 200 Ц, да се ухвати корица. Извадити из рерне и ставити оцеђене вишње помешане са шећером и презлама.

Мали савети

Колач неће након печења да се истресе из тепсије? Наквасите кухињску крпу и њоме обавијте тепсију са колачем. Оставите десетак минута, затим покушајте да истресете колач.

Крем од јаја – да би био ваздушастии, приликом прављења прво треба раздвојити жуманце и беланце. Приликом мућења беланца на свако треба додати кашику хладне воде. Брже ће се умутити и крем ће бити ваздушаст.

Сода бикарбона је одлична замена за квасац. На 500 г брашна додати две непуне кашичице соде бикарбоне.

Лимун – да би се из њега исцедило што више сока, треба га држати пар секунди у врућој води, а пре сечења га треба изгњечити руком.

Јабукe са тврдом кором која се тешко љушти треба оставити два минута у врелој води.

Уље приликом пржења неће прскати ако се у посуду за пржење прво стави мало соли.

Грилијаж корпице

Време припреме: 30 минута

Састојци: 200 гр шећера, 150 гр ораха, 250 гр маргарина, 200 гр чоколаде за кување, 100 гр сувог грожђа.

Начин припреме: шећер истопити као за грилијаш, додати крупно сечене орахе. На науљен тањир кашиком вадити масу. Кад се охлади, самлети. Умутити маргарин, додати отопљену чоколаду, исецкано суво грожђе и млевени грилијаш. Сјединити и сипати у папирне корпице. Пустити да се стегне.

Напомена: грилијаш се може служити у папирним корпицама или се може извадити из њих.

Додаци за колаче

Ванила – веома важан зачин у колачима. Шипка ваниле је уствари капсула семена једне врсте орхидеја која

услед ферментације мења боју из зелене у браон. Шипка ваниле се расече да би се извадио ванилин шећер.

Цимет – добија се од коре циметовог дрвета. Кора грана се љушти, преко ноћи ферментише и уролује. У колачима се користи млевени цимет.

Каранфилић – добија се из цветова каранфилићевог дрвета. Веома је ароматичан. Побољшава укус печења, паштета, купуса, воћних салата, куваног вина, медањака.

Ђумбир – жути корен једне врсте трске из Азије. Користи се и у сланим и у слатким јелима. Има јак и оштар укус, зато се ставља у малим количинама. Користи се као свеж или осушен, односно у праху.

Кардамон – ароматични плод биљке из фамилије ђумбира. За зачин се користи црвенкасто семе које се меље. Користи се за слана и слатка јела.

Коријандер – сушено семе, подсећа на поморанџину кору, цимет и мускат. Најчешће се користи за медањаке.

Шафран – најскупљи зачин. Сакупља се рукама из једне врсте крокуса. Додаје се пецивима ради добијања тамножуте боје.

Какао – из какаовог зрна се добија чоколада. Какао прах се најчешће користи за колаче.

Кандирано воће – најчешће се користи кора лимуна и наранџе.

Тоблероне

Време припреме: 30 минута

Састојци: 250 гр маргарина, 8 кашика меда, 100 гр шећера, 200 гр чоколаде, 100 гр сусам, 100 гр несланог кикирикија, 100 гр флипса „чар на дар“.

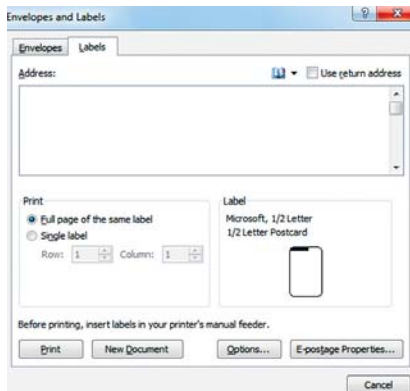
Начин припреме: на мањој ватри отопити маргарин, додати мед, шећер, чоколаду. Склонити са ватре па додати печени сусам, печен и крупно самлевен кикирики, и затим флипс. Све сјединити и ставити у калуп да се охлади, потом извадити и пустити да се просуши.

Припремила: Софија Доминковић

Основни Office Toolbar (24)

Израда налепнице

Уколико желимо да креирамо налепницу, поступак је:

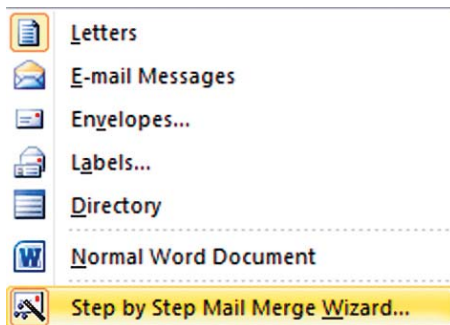

- а) **Full page of the same label** – штампа налепницу са истим подацима више пута на једној страници (колико може да стане);
- б) **Single label** – штампа једну налепницу на једној страници;
4. кликом на поље **Label** или дугме **Options** бирамо:
 - а) **Continuous-feed printers** – непрекидна штампа (за матричне штампаче);
 - б) **Page printers** – штампа страницу по страници;
 - ц) у пољу **Label vendors** бирамо тип налепнице;
 - д) у пољу **Product number** бирамо димензије налепнице;
 - е) у пољу **New Label** можемо да креирамо налепницу под новим именом и димензијама;
5. кликнемо на дугме **OK**;
6. када кликнемо на **Print**, рачунар нам нуди да сачувамо дефинисане параметре за штампу налепнице (укуцамо име, па кликнемо на **Save**);
7. на екрану ће се приказати изглед налепнице која ће бити одштампана.

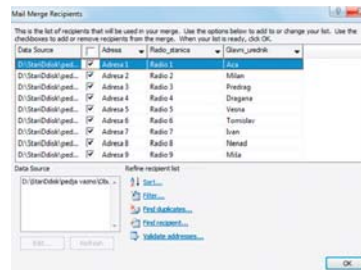
Убацавање готових података у типска документа у програму Word

Уколико имамо писмо у коме треба попунити поља као што су име, презиме, адреса итд., а то имамо у табели урађеној у Word-у или Excel-у, поступак убацавања тих података је:

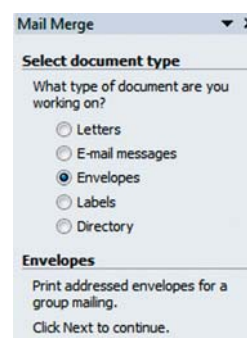
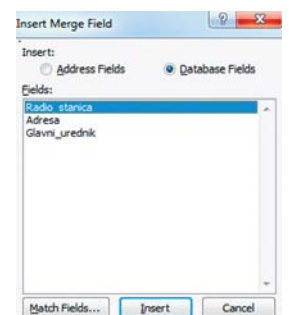
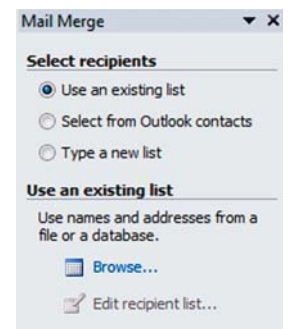
1. уђемо у документ чија бланко поља треба да попунимо стварним именима којима желимо да пошаљемо типско писмо;
2. изаберемо опцију **Mailings**;
3. кликнемо на **Start Mail Merge**, у палети **Start Mail Merge**;
4. изаберемо опцију **Step by Step Mail Merge Wizard**;
5. у прозору са десне стране кликнемо на **Letters**;
6. у десном доњем углу прозора кликнемо на **Next: Starting document**;
7. у десном доњем углу прозора кликнемо на **Next: Select Recipients**;
8. кликнемо на **Browse** да бисмо пронашли документ из кога желимо да увеземо податке;

9. пронађемо фолдер у коме се налази фајл са подацима;
10. два пута кликнемо на жељени фајл;

11. отчекирамо оне податке које не желимо да убацимо у садржај писма;
12. кликнемо на дугме **OK**;
13. уколико кликнемо на **Select a different list**, убацујемо још неки фајл са другим особама које желимо да придодемо постојећој листи (уколико не желимо, кликнемо на дугме **Cancel**);
14. када кликнемо на **Edit recipient list**, поново добијамо листу података и можемо да избацимо још неки или чекирамо неки који смо погрешно избацили (кликнемо на дугме **OK**);
15. кликнемо на **Next: Write your letter**;
16. кликнемо на позицију у писму где желимо да упишемо први податак;
17. кликнемо на **More items**;
18. кликнемо на насловни податак који желимо да упишемо (рецимо Радио станица);
19. кликнемо на дугме **Insert**;
20. кликнемо на дугме **Close**;
21. кликнемо на позицију у писму где желимо да упишемо следећи податак;
22. поновимо поступак од 17 до 21 онолико пута колико насловних података желимо да убацимо;
23. кликнемо на **Next: Preview your letters**;
24. у горњем делу прозора поред опције **Recipient** прегледамо све коначне податке које смо унели у писмо;
25. кликом на дугме **Exclude this Recipient** укидамо податак који не желимо у писму;
26. кликом на **Edit Recipient List** можемо додати податак који смо грешком изоставили;
27. кликнемо на **Next: Complete the merge**;
28. кликнемо на **Print**;
29. бирамо да ли желимо да штампамо сва писма, само писмо са одређеним податком или писма од – до одређеног податка;

одређеним податком или писма од – до одређеног податка;

30. кликнемо на дугме **OK**.
Напомена: на исти начин готове податке убацујемо на коверте и налепнице. Када желимо да податак убацимо на коверат, у прозору са десне стране после ставке 4 бирамо опцију **Envelopes**, а када желимо да податак убацимо на налепницу, у прозору са десне стране после ставке 4 бирамо опцију **Labels**.

Предраг Јовановић
 Наставиће се

На Истоку нешто ново

Пројекат обједињене понуде педесет и једне инвестиционе локације у општинама Борског и Зајечарског округа „На Истоку нешто ново“, Регионалне агенције за развој источне Србије – РАРИС, представљен је на дводневном новембарском сусрету матице и дијаспоре у Бечу.

Представници РАРИС-а и пет општина оба тимочка округа су, уз подршку амбасаде Србије у Аустрији и Заједнице српских клубова, одржали две презентације којима су присуствовали наши земљаци на раду у иностранству, и други заинтересовани за понуђене могућности инвестирања у тимочној регији. Потенцијала у Србији има, а капитал би могао стићи од наших људи заинтересованих за улагања у мала и средња предузећа, сагласили су се представници пет општина тимочких округа који су презентovali инвестиционе потенцијале Неготина, Књажевца, Бора, Мајданпека

и Кладова. Сусрети са нашим људима у расејању били су срдачни, а чланови српске делегације су на мини самиту матице и дијаспоре у Бечу представили и повољности које су држава и општине региона обезбедили у виду подстицајних мера, у циљу успешније реализације понуђених програма.

– Пројекат „На Истоку нешто ново“ има обједињену понуду 51 инвестиционе локације у општинама Борског и Зајечарског округа. О могућности пословања у источној Србији говорили смо на две презентације организоване у Бечу. Показали смо да као регион можемо да наступимо заједно, припремили смо се коректно, а представници општина су билатерално водили разговоре са нашим земљацима који су се одазвали

нашем и позиву српских клубова у Аустрији да присуствују презентацијама – каже за „Глас осигураника“ Владан Јеремић, директор Регионалне агенције за развој источне Србије.

Источна Србија је данас један од најбоље припремљених региона јер су локалне самоуправе и друге релевантне институције значајно унапредиле услове за пословање и инве-

изузно добре односе. Потенцијалним инвеститорима смо указали на све предности улагања на нашем подручју. То је, пре свега, врло повољан географски положај на тремеђи Србије, Бугарске и Румуније, затим погодне локације на обали Дунава, све атрактивнијег Коридора седам, добра саобраћајна инфраструктура, близина граничних прелаза према земљама

проблема. Позитивно искуство у сарадњи са општином Неготин могу пренети и наши земљаци који су новац зарађен у иностранству већ инвестирали у родни крај, а сигурни смо да ће и сви они који их буду следили бити у прилици да се увере у исплативост инвестирања и пословања у општини Неготин – каже мр Милан Уруковић, председник неготинске општине.

Пријем делегације у амбасади у Бечу

стирање. Све општине имају посебне канцеларије које помажу инвеститорима при идентификацији локација, прикупљању потребних папира, дозвола и документације. РАРИС води базу слободних инвестиционих локација и пројеката, како општинских тако и приватних, и пружа помоћ општинама у унапређењу услова пословања. Већина општина има и подстицајне мере за развој и за привлачење инвестиција, а РАРИС и Регионална привредна комора Зајечар пружају широку лепезу помоћи фирмама у самом пословању.

– Општина Неготин је веома заинтересована за сарадњу са инвеститорима из Аустрије, тим пре што у Бечу живи и ради око 10.000 људи из Крајине са којима већ годинама имамо

Европске уније, индустријски капацитети. Неготинска крајина има одличне предиспозиције за интензивну пољопривредну производњу, посебно виноградарство. Производњу вина са географским пореклом на локалитету Неготинских пивница, Рајачких и Рогљевачких већ су започели инвеститори из Француске и Енглеске. Ми нудимо и могућност инвестирања у туристичке капацитете и садржаје са циљем још боље валоризације јединственог комплекса пивница, који се већ налази на листи кандидата УНЕСКО за светску културну баштину. Уз туристичке, Крајина има и алтернативне енергетске капацитете, за ветро и соларне електране. Понуђена је комплетна логистика општинских служби и помоћ у превазилажењу административних

Запажене презентације и наступе на мини самиту матице и дијаспоре у Бечу имали су и председник општине Мајданпек, Дејан Вагнер, СО Кладово, Драган Мариновић, Миљан Ранђеловић, помоћник председника општине Књажевац, и Мирко Ђурић, члан Општинског већа у Бору.

– Локалне самоуправе које су се представиле показале су у ком смислу су напредовале последњих година. То су сада места у којима ће потенцијални инвеститор имати саговорника и подршку у преговорима и реализацији инвестиција – сматра Нада Кнежевић, економски саветник амбасаде Србије у Аустрији, која је присуствовала презентацијама о могућности пословања у источној Србији.

Јованка Станојевић

Аматери као професионалци

Недавно је у галерији „Чедомир Крстић“ у Пироту отворена изложба слика ликовних уметника – аматера у организацији удружења „Pirgos art“ из Пирота.

На тридесет другој по реду изложби излагало је двадесетак уметника и уметница из града на Нишави, сви чланови овог удружења. Сlike су најчешће рађене техником уље на платну, већином пејзажи и један број портрета.

Изложбу је отворио Бранислав Тошић, председник Удружења, који је говорио о тој не баш малој ликовној дружини која своје радове не представља само пиротској публици, већ и шире, на бројним ликовним изложбама диљем Србије. Већина се окитила и признањима, што је потврда да су њихова дела вредна, а уметничке руке веште у раду с кичицом.

Међу излагачима била су и двојица пензионера, Данило Милошевић и Светислав Ћирић.

– Одмалена имам склоност ка сликању и у школи сам увек добијао петице из ликовног. Ипак, нисам то одабрао као позив, јер

У пиротској галерији „Чедомир Крстић“ излагало двадесетак сликара

Бранислав Тошић, председник Удружења, отвара изложбу

нисам имао финансијских могућности да студирам уметност – каже Данило Милошевић Батко.

Жељу за сликањем потврдио је тек када је, као радник МУП-а у Пироту, почео да слика у слободно време. Чини то и данас као пензионер.

– Кад се пробудим, одмах улазим у скромни атеље за рад и хватам се прибора за сликање. Под старе дане остварио сам давнашњи сан о сликању – искрен је Милошевић.

Светислав Ћирић је у ЈНА, као припадник инжењеријске јединице, градио путеве и мосто-

ве, уживајући често у прелепој природи.

– По одласку у пензију, шетајући са пријатељима крај Нишаве, сасвим случајно сам уочи суво дрво необичног изгледа. Пало ми је на памет да од њега направим птицу. То сам и урадио и ко год је од мојих пријатеља видео ту фигуру, чудило се. Наставио сам да се бавим овом врстом уметности на дрвету, учествовао сам на многим изложбама широм земље и никад се нисам вратио без неког признања – каже Светислав Ћирић.

С. Панакијевски

СЕЛО БАЊА КОД АРАНЂЕЛОВЦА

Почаст после седам деценија

Седамдесет година после смрти доктора Владимира Шпрингера, у селу Бања код Аранђеловца подигнута је спомен-плоча у његову част. Тако су се Шумадинци достојно одужили лекару и великом хуманисти који је због поштовања Хипократове заклетве изгубио живот у ратним временима новембра 1943. године. Амбасадор Израела у Србији, господин Јосеф Леви, заједно са Бојаном Радовићем, председником општине Аранђеловац, открио је спомен-плочу коју су мештани Бање, уз помоћ општине, подигли на згради коју је др Шпрингер пред Други светски рат саградио са намером да у њој буде болница. Текст на спомен-плочи је на српском и хебрејском језику, што је посебно дирнуло амбасадора и његове сараднике. Поред овог признања, ускоро ће и једна улица у Аранђеловцу понети име др Владимира Шпрингера.

Господин Јосеф Леви захвалио је својим домаћинима на дочеку и рекао да му је изузетна част што је посетио општину Аранђеловац и што је одао почаст свом сународнику и великом човеку.

Др Владимир Шпрингер је Јеврејин из Немачке који је чудом успео да се спасе у чувеној „ноћи дугих ножева“. Преко Чехословачке и Београда, 1933. године стигао је на службу у село Бања и током 10 година боравка у овом месту лечио је многе људе, стекао огромно поштовање и био један од најутицајнијих људи читавог аранђеловачког краја. Народ га је волео и поштовао, а др Шпрингер је чак одбио предлог Министарства здравља да пређе на службу у Ваљево и остао у Бањи до смрти. Коначно је добио и почаст какву је заслужио.

М. Михаиловић

Амбасадор Израела у Србији (лево) и председник општине Аранђеловац откривају спомен-плочу др Шпрингеру

Прибегавањем скривеним камерама и електронским помагалима, отвара се читав низ етичких, психолошких и практичних питања

НОВА РЕШЕЊА И ДИЛЕМЕ У ЗБРИЊАВАЊУ СТАРИЈИХ

Спорно надзирање

Угледајмо се на Кинезе, позвао је сународнике британски државни секретар за здравство, Џереми Хант, говорећи недавно на скупу националних служби социјалног старања о „срамоти за Британију“, „милион заборављених“ старих и усамљених људи, напуштених од свих, у кућама или домовима где их нико не посећује.

Ожењен Кинескињом, мистар је имао прилику да се непосредно увери у значење и смисао азијског модела бриге о најстаријима и да остане задивљен, како је рекао, дубоким респектом за старе у азијским културама, уз подразумевајућу чињеницу да своје позне године, уместо у дому, они проводе са децом и унуцима.

У тим земљама, од тренутка када самостални живот више није могућ, смештање у установу узима се као последња, а никако прва солуција, пренели

су медији делове говора са призвуком апела.

Млади природним следом преузимају бригу, знајући да ће сутра неко млађи исто тако pazити на њих. Тиме се сваки пут изнова учвршћује и обнавља међугенерациски друштвени уговор. То је оно, сматра Хант, што је Британији данас потребно више него икад и чему свако може да допринесе личним примером, залагањем за остале чланове своје породице.

Наведено иступање владиног функционера било је уједно и најава досад најопсежније инспекције британских домована за старе. Почев од идуће, до марта 2016. године требало би да буде прегледано и категорисано 25.000 објеката, а сви који не буду испуњавали услове биће затворени.

Посебна пажња биће поклоњена причама и искуствима самих корисника. За утврђивање стварног стања користиће се

скривене камере и друга помагала електронског надзора, што је од нарочитог значаја, имајући у виду мучне случајеве немара, лошег поступања, па чак и злостављања, који повремено излазе у јавност.

Према лондонском „Телеграфу“, односно резултатима скорашњег истраживања које овај лист објављује, мање од једне четвртине одраслих грађана (24 одсто) одлучило би се у каснијем добу за дом, а више од две петине (43 одсто) било би против. Поред досаде и изолације, као главни разлог противљења помињан је страх од грубости особља.

Мало је места где је истина тако тешко ухватљива као у геријатријским установама. С једне стране старост и немоћ удружени с деменцијом, с друге особље у улози потпуног господара ситуације. Кома веровати кад дође до инцидента? Многи

су данас спремни да се поуздају једино у скривену камеру.

Податак да ће здравствене власти прибећи тајном снимању као начину разоткривања иначе тешко доказивих поступака запослених, добио је велики публицитет у јавности као својеврстан преседан, мада Британија важи за светског рекордера по броју инсталираних камера на јавним местима.

Главна инспекторка социјалних служби, Андреа Сатклиф, напоменула је, међутим, да грађани ово не схвате као позив да камере сами постављају, јер је реч о осетљивој активности која директно задире у нечију приватност.

Дилема је већа него што се у први мах чини. У Америци, у три државе су донети закони (а у још пет су слична решења у припреми) којима се породицама одобрава употреба камера за надзор у просторијама њихових ближих и домовима.

Ажурности законодаваца допринео је прошлогодишњи скандал у Оклахома Ситију када је скривено око „видело“ како две болничарке физички малтретирају, гуше, трескају и бацају на кревет 96-годишњу пацијенткињу чије су сумњичаве ћерке и инсталирале уређај. Старица је у међувремену умрла, једна преступница отишла у затвор, друга је у бекству, али је снимак доспео у медије и изазвао шок.

Ма како корист била очигледна, употреба електронског надзора је спорна са легалног, етичког и практичног становишта. Куда уопште води таква пракса, питају бранитељи људских права и слобода, а угрожена су права и оног због чије безбедности се камере и постављају.

Да је у стању да доноси одлуку, да ли би та особа пристала да буде снимана 24 часа, износи у „Њујорк тајмсу“ дилему Нина Кон, професорка права са универзитета у Сиракузи.

Колико је то етички изложити некога осматрању у његовим најинтимнијим тренуцима? Осим тога, шта је са правима другог пацијента, ако је реч о двокреветној соби? Како заштити њега од непрекидног надзора? А његове посетиоце? Терен је клизав, поље злоупотреба превелико.

Д. Драгић

Пензионер са пуним радним временом

Дошао је и тај дуго прижељкивани дан, добили сте докуменат, приређен вам је испраћај...

Почео је ваш нови живот.

Првих дана све изгледа као велико олакшање, као кад се скине неки велики терет. Нема

дефиниција каже да су гробља она места која су „пуна незаменљивих“).

Сва литература о важном животном раскршћу – оном када престане званични радни стаж и кад неко на питање „чиме се бавите“ почне да одговара са „у пен-

није било времена, шетње, изласци са другим пензионерима – све то је занимљиво неко време, а онда на ред долази суочавање са потребом да се новом животу да неки пунији смисао.

У западним друштвима једна од опција је повратак послу: не-

– постати пензионер са пуним радним временом. Није неопходно бити званично запослен да би се радило нешто значајно и тиме обезбедило самопоштовање и уважавање других.

Ако додатни приходи нису принуда, онда то може да буде волонтерски ангажман у некој организацији, где ће компетентан допринос реализацији њених циљева бити не само добродошао, него и веома цењен.

Постоји ли нешто што сте желели да остварите, а за то, због посвећености послу, досад нисте имали времена? Повратак старом хобију или заборављеној страсти је прави начин да се неко добро осећа.

Добродошао је уствари сваки изазов који захтева

Највећа брига кад престане званични радни век није износ пензије, него суочавање са новом животном ситуацијом – и новим идентитетом

више шефова, рокова, стрепњи да се неће све постићи, фристрирајућих проблема.

Али то не траје дуго.

„Кад сам се пензионисала, фирма у којој сам радила запослила је новог шефа рачуноводства. Била сам уверена да ће ме он позвати да му објасним неке ствари које само ја могу да знам јер сам на том месту провела 18 година. Зар је, уосталом, ветерана као што сам ја једноставно заменити неким новајлијом?“

У овој исповести једне америчке пензионерке није било очекиваног исхода. Нико је није позвао, а фирма је наставила да послује подједнако успешно и са новим шефом финансија.

Још једном се, дакле, потврдило старо правило – да нема незаменљивих (једна гробља

зији сам“ – указује на реалност да највећа брига новопеченог пензионера није да ли му је довољна пензија и како са мање прихода да одржи стари стил живота, већ суочавање са новом ситуацијом и новим идентитетом.

Кад се неко 40 година, нешто мање или више, поистовећује са оним што ради, онда није једноставно, кад тога одједном више нема, одговорити на питање „а шта ви радите“. Признати да више нисте толико важни колико сте до јуче били, да имате слободног времена (коме сте се док сте радили унапред радили) напретек, али да не знате шта ћете с њим.

Бити до подне у пицама, дружење са унуцима, окопавање баште или гајење цвећа на тераси, читање књига за које некад

ки хонорарни или полустални ангажман у којем је добродошло старо знање и нагомилано искуство. Многи се одлучују на то, али брзо открију да их не испуњава као некад: пошто су осетили слободу, не подносе више лако да им други одређује како ће и шта да раде, јер је алтернатива већ у рукама.

Имати посао, припадати некој организацији, несумњиво је најлакши начин да се неко осећа добро, да има оно важно самосазнање да је значајан и потребан. Да се сваког дана уради нешто важно, обави неки задатак или реши неки проблем.

То се, међутим, у пензионерском добу, може постићи и на друге начине. Укратко, животу се мора дати нови смисао. Другачије формулисано, решење је

посвећеност и концентрацију, јер одржава менталну и физичку кондицију, поспешује здравље и духа и тела. У природи је човека да буде неком потребан и да му петак не буде исти као понедељак, а недеља као четвртак.

Пензионерка с почетка овог текста се после 30-годишње паузе вратила неиспуњеној жељи – да буде џез пијаниста. Од часова клавира одустала је још пре три деценије, а пензионерски статус јој је омогућио да им се врати. Свесна је да ће проћи године пре него што се одважи да оно што је научила покаже пред другима, али је теши то што ће ипак стићи дотле да, кад је неко опет упита „а чиме се ви бавите“, седне за клавир и то конкретно покаже.

М. Бекин

ПЕДЕСЕТИ ФЕСТИВАЛ МУЗИЧКИХ ДРУШТАВА ВОЈВОДИНЕ У РУМИ

Најбољи европски и светски прваци

У Руми је недавно одржан 50. Фестивал музичких друштава Војводине (ФМДВ), који су 1964. године основали Савез музичких друштава Војводине и Културно-просветна заједница румске општине. Све до 1989. године фестивал је трајао по четири дана и на њему су наступали тамбураши, фолклорни ансамбли, хорови и оркестри сериозне музике. Након тога сведен је на две фестивалске вечери.

– Ово је један од ретких фестивала који траје толико дуго, а да није мењао место одржавања. Током времена су се издвојили тамбурашки оркестри који сада, такође у Руми, имају свој Фестивал тамбурашких оркестара Србије – каже Саво Мучибабић, секретар Савеза аматера Војводине.

На 50. фестивалу наступило је дванаест хорова и оркестара сериозне музике. Током две фестивалске вечери публици су се

представили хорови и оркестри из Новог Сада, Старе Пазове, Зрењанина, Апатина, Петроварадина, Темерина, Ђурђево, Сомбора и Руме, а гост фестивала био је хор „Musica viva Primskovo“ из словеначког Крања.

Најбољи пријем код публике имали су европски и светски прваци Оркестар хармоника АКУД „Соња Маринковић“ из Новог Сада. Од свих учесника, само овај оркестар добио је од стручног жирија максималан број бодова и Златну плaketу ФМДВ. Златну плaketу и мањи број бодова добила су још четири хора – „Розанов“ из Ђурђево, Мешовити и Девојачки хор „Преподобни Рафаило Банатски“ из Зрењанина и Мешовити хор АКУД „Соња Маринковић“ из Новог Сада.

Стручни жири, који су чинили Бојана Маторкић Ивановић, редовни професор на Музичкој академији у Београду, Тамара Патијевић, професор у Музичкој школи „Исидор Бајић“ у Новом Саду, и Борис Черногузов, диригент и селектор ФМДВ, доделио је учесницима још две сребрне плaketе, три бронзане и једну похвалу.

Организатори фестивала били су Културни центар Рума, Завод за културу Војводине и Савез аматера Војводине, а генерални покровитељи Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање и општина Рума. **Д. Р.**

АКУД „Соња Маринковић“

ИЗЛОЖБА СЛИКА ИНВАЛИДА РАДА ВОЈВОДИНЕ У КУЛИ

Наставак лепе традиције

У суорганизацији Савеза инвалида рада Војводине и Општинске организације инвалида рада Кула, у Ликовној галерији кулског Културног центра недавно је одржана традиционална изложба слика са ликовних колонија инвалида рада Бачке, Баната и Срема, као и са пете ликовне колоније ООИР Кула.

Обрад Војиновић, председник ООИР Кула, поздравио је сликаре, госте и пријатеље и захвалио управи Културног центра што традиционално уступа простор Галерије за овакве изложбе.

Изложби су присуствовали и Стана Свиларов, председник СИР Војводине, и Станко Ним-

чевић, потпредседник Савеза инвалида рада Србије. Дубравка Недовић, сарадник

Савеза и модератор изложбе, навела је да поставка садржи 50 слика од 45 аутора.

– Аутори су користили технике уља, акрила и пастела, а најчешће теме су пејзаж и мртва природа – рекла је Недовић и додала да су, уз мотиве природе и фигурације, сликари користили и апстрактну форму.

Ова традиционална изложба која је део пројектних активности СИР Војводине представља и важан допринос културно-уметничким дешавањима града Куле.

Д. Кораћ

Чувари етно традиције

Конгресни центар „Пирамида“ у Бечу угостио је учеснике Другог међународног фестивала фолклора „Златна пирамида“, који је крајем новембра окупио 25 културно-уметничких друштава и ансамбала из Аустрије, Немачке, Шведске, Румуније, Бугарске, Италије, Француске, Црне Горе и Србије. Више од седам стотина распеваних и разиграних учесника из неколико европских земаља показало је своје умеће али и лепоту и раскош народних ношњи крајева из којих су стигли на престижну смотру у организацији Удружења „Етно традиција“ из Беча. На свечаној церемонији отварања фестивала у хотелу „Пирамида“ говорио је Горан Брадић, заменик амбасадора Републике Србије у Аустрији.

Фестивал су отворили најмлађи чланови ансамбла КУД „Стеван Мокрањац“ из Беча, победници Дечје фолклоријаде у Аустрији, а затим су се у вишечасовном програму представили и други учесници из разних крајева Европе. Међу њима су били и чланови три аматерска културно-уметничка друштва из општине Неготин: КУД „Кар-

булово“ из Карбулова, градски КУД „Стеван Мокрањац“ из Неготина и Дечја фолклорна група

из Уровице, са својим кореографима и уметничким руководиоцима.

Организатори истичу да је реч о једном од највећих фолклорних фестивала одржаних ове године у Европи. Удружење „Етно традиција“ основано је пре две године у Бечу и воде га дугогодишњи фолклорни активисти и оснивачи једног од најуспешнијих друштава у Аустрији „Стеван Мокрањац“.

Према речима Јовице Станојевића, председника Удружења, фестивал у Бечу ће се убудуће организовати два пута годишње, а идеја је да се пресели и у друге европске земље.

Ј. Станојевић

ЗЕМУНСКИ ПЕНЗИОНЕРИ ПРОСЛАВИЛИ СЛАВУ

Велики број гостију из целе Србије

Удружење пензионера општине Земун традиционално је обележило свој дан и заветну крсну славу, Светог архангела Михаила. Обреду резања славског колача присуствовао је велики број гостију који су уз славску трпезу и пригодан програм наставили дружење у ресторану Стара капетанија. Председник земунске пензионерске организације, Шпиро Безбрадица, пожелео је добродошлицу бројним званицима које су, поред београдских општина, дошле и из разних крајева Србије. Свечаности су присуствовали чланови и представници пензионерских организација, као и предузећа са којима Удружење сарађује.

Иначе, ова општинска организација пензионера настала је пре више од педесет година, а у њеном простору свакодневно се организују бројне активности, хуманитарне акције и дружења која обогаћују и олакшавају живот старијих житеља Земуна.

Ј. Оцић

СВРЉИГ

Зорица добила свој дом

Захваљујући хуманим људима и помоћи општине Сврљиг, Зорица Вучковић (24), оболела особа, корисник социјалне помоћи, и њен отац крајем октобра добили су кључеве нове породичне куће, површине 60 квадратних метара. Изградња стамбеног објекта у селу Драјинац код Сврљига, где Вучковићи живе, коштала је 540.000 динара. У акцији помоћи Зорици прикупљено је

Зорица, друга десно, са пријатељима

120.000 динара, а 420.000 динара обезбедила је локална самоуправа. Зорица каже да је презадовољна јер јој нови дом на сеоском породичном имању даје нормалне услове за живот.

Њене потребе у животној причи кроз болест и немаштину увек су биле скромне. Сада има и кућицу, окућницу, свој нови дом, надајмо се и срећну будућност.

Уручујући кључеве Зорици, Милија Милетић, председник општине Сврљиг, казао је да ова општина, иако сиромашна средина, има слуха да помогне онима којима је кров над главом најпотребнији.

– У сарадњи са општинским Центром за социјални рад до сада је купљено или изграђено десетак кућа, у којима су породице нашле своје уточиште. Трудићемо се да и даље помажемо – рекао је Милетић.

С. Ђ.

КУРШУМЛИЈА

Помоћ за празнике

Организација пензионера у Куршумлији, сопственим средствима и уз помоћ локалне самоуправе, обрадоваће своје чланове са најнижим примањима за предстојеће празнике и крсне славе.

Наиме, обезбеђено је 450.000 динара за пакете и потврде у висини од по хиљаду динара за набавку прехранбених производа и хемијских средстава.

Овај вид помоћи добиће 450 пензионера на сеоском и градском подручју. Најугроженији у селима топличке општине добиће пакете са храном, док ће онима из града бити уручене потврде за куповину робе у једној од продавница које су предвиђене за ову врсту куповине.

Ж. Д.

РУМА

Свечана седница Удружења

Чланови Општинског удружења пензионера окупили су се крајем октобра да обележе дан када су 1986. добили на коришћење зграду, коју Румљани зову „Пензионер“. На свечаној седници било је речи о раду Удружења и помоћи коју пружа члановима.

Основано је 1946. као Удружење пензионера и пензионерки, јер се тада, како је речено, водило рачуна о равноправности полова.

– Чланове снабдевамо гревом, организујемо одлазак у бање и на екскурзије, а сваке суботе и игранке, које су добро посећене. Свечану салу од 500 квадратних метара издајемо, што нам доноси додатни приход – истакао је на седници Петар Бабић, председник Удружења.

Ипак, како кажу румски пензионери, без помоћи локалне самоуправе не би могли да раде, пошто им је само за грејање годишње потребно 900.000 динара.

Од 10.500 пензионера у румској општини, само њих 800 су чланови Удружења. Многи од њих свакодневно се окупљају у „Пензионеру“, где играју шах, карте или домине, а ту могу и да попију чај и кафу.

Свечана седница Општинског удружења пензионера завршена је заједничким ручком и дружењем чланова из свих делова румске општине.

Д. Р.

Петар Бабић

Стари у Краљевском двору

Корисници Геронтолошког центра „Срем“ у пратњи особља и сарадника посетили су недавно дворски комплекс у Београду, Краљевски двор и Бели двор. Посетиоци су били врло задовољни излетом и, како кажу, импресионирани здањем, вредним намештајем и ретким уметничким делима.

Д. Р.

БЕЛЕ ВОДЕ – ЖЕЛЕЗНИК

Смедерево, граде од старина

Удружење пензионера Беле воде и Удружење инвалида рада Железник из Београда имају договор да наизменично организују излете и удружења. За одлазак на Смедеревску јесен организација је припала Железнику и била је на завидној висини.

Посета Смедереву пружила је могућност да се пуно тога види и научи о граду, његовој историји и околини. Прво помињање Смедерева под тим именом датира још од 1019. године, а свој

пун значај оно добија почетком 15. века, у време династије Ђурђа Бранковића, када постаје центар средњовековне Србије. Из тог периода је и чувена тврђава која и данас одолева зубу времена.

Смедерево је смештено у плодној равници са богатом околином, на Дунаву, и има велике шансе да се развије у туристички центар. Овакви излети и дружења многим покажу богатства и знаменитости која се налазе у непосредној близини. **М. Р.**

СМЕДЕРЕВО

Гости из Лознице

Смедеревски пензионери из месне заједнице Доњи град последњег дана овогодишње „Смедеревске јесени“ угостили су колеге из Лознице.

Домаћини су им показали знаменитости и лепоте свог града, а онда је уследило дружење које је трајало до вечерњих сати.

Пензионери Доњег града су почетком „Смедеревске јесени“ организовали и традиционални сусрет пензионера из више градова и места Србије, што врло успешно чине сваке године, мада, истичу, у све тежим условима. Ипак, како каже Ранко Вишекрунић, председник организације Доњи град, иако пензионери јесу времешна категорија, још имају позитивне енергије, корисних идеја и добрих намера, што не треба потцењивати. **Р. В.**

ПАРАЋИН

Изложба старих ђаконија

Поводом светског дана старих и месеца солидарности са старима у Дневном центру – Клубу за стара и остарела лица у Параћину одржана је завршна свечаност на којој су чланице клуба припремиле и изложиле стара јела, пре свега послastiце (штрукле, колаче, пите, гибанице...) и забаву за све чланове клуба.

Током прошлог месеца чланови параћинског клуба обišли су и три геронтолошка центра у којима бораве старе особе из овог града (у Јагодини, Деспотовцу и Панчеву), даривали их пригодним поклонима и за кориснике тих установа приредили културно-забавни програм. **П. Б. И.**

ПЕЋИНЦИ

Испорука хране и огрева

Општинско удружење пензионера у Пећинцима испоручило је недавно члановима петнаест месних удружења 400 пакета сухомеснатих производа и лиснатог теста. Највише пакета поручили су и добили пензионери у Купинову, Огару, Пећинцима и Суботишту.

Према речима Слободана Плавшића, председника Општинског удружења пензионера у Пећинцима, пакете хране набављају шест пута годишње, а чланови их плаћају у три месечне рате.

У току је и испорука огревног дрвета, које се плаћа на седам рата. **Д. Р.**

У новчаницима само документа

Баш кад сам охоло почела да верујем да сам ја мање-више једина у свом окружењу која уме да води рачуна о својим стварима у градском превозу пошто ми, ето, иако сам у најбољим годинама (јер боље од ових нећу имати), никад ништа нису украли, за разлику од мојих пријатеља које су и по неколико пута џепарили, кад, охолост ми се освети. Тачније, украдоше ми новчаник из ташне у пола дана а да ја то нисам ни приметила. Тек после, кад сам „премотала филм“, схватила сам кад и како се то десило. Наравно да сам у својој самоуверености да се такве ствари дешавају онима који не пазе, а међу које никако не спадам, све што имам од докумената носила у новчанику: картице, личну карту, возачку дозволу, здравствену књижицу, значи сву евиденцију о томе да постојим и да сам грађанин ове земље, и опет, наравно, скоро занемарљиво мало пара, једва 500-600 динара. Пошто сам скоро две недеље живела у лажној нади да ће ми неко вратити документа, схватила сам да од тог посла ништа нема и кренула у акцију под радним називом „набави нова документа“. То је тек за причу.

Одем у банку и кажем да ми је украден новчаник и сва документа па морам да блокирам картицу од плате, они кажу у реду, блокирана. Питам како да наручим нову а они кажу може, нема проблема, дајте личну карту?! Па зар нисам управо рекла да ми је

све украдено. Е, онда не може, док не донесем неку исправу. Зачарани круг.

У фирми питам како да извадим нову здравствену књижицу. Дају ми рачун на који треба да уплатим словима и бројком 16 (шеснаест) динара. Одем у пошту и жена на шалтеру ми саопшти да је провизија за ту уплату 45 динара, скоро три пута већа од саме уплате. Не могу да верујем, али тако је.

Зовем банку да проверим да ли је стигла моја картица, плата ће за који дан, и поновим да ми је украдено све па чекам нову картицу, а она ме пита за број текућег рачуна?! Споразумесмо се некако зашто га не знам, али ми наравно треба лична карта да је добијем. А она се чека десет дана и кошта око три хиљаде да је извадите (оглашавање старе неважећом је ту главна ставка), па чекам плату да то уплатим. Врзино коло.

Све у свему, пишем ово да бих најлепше замолила оне који се баве самосталном делатношћу џепарења по превозу: не крадите нам више новчанике. У њима углавном носимо документа. Пара нема, а и то што имамо више не носимо, сви које сам питала кажу највише до хиљаду динара носе са собом. Значи ни вама нека корист, а нама само штете док поново дођемо до својих исправа.

Р. Марковић, Баново брдо
Београд

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pao.rs

Некад и сад

Запошљавање и заштита радника

Систем запошљавања почео се развијати у Краљевини Југославији. Први закон у области заштите радника донет је 1921. године. Њиме је основана Средишна берза рада у Београду и низ месних берзи рада.

Према Закону о заштити радника из 1922. године, у индустријским и рударским предузећима радно време најамних радника није могло трајати дуже од осам часова дневно, односно 48 сати недељно. За време трајања

самога рада раднику се морало дати најмање сат времена одмора. Недељом је био забрањен сваки рад у свим индустријским, саобраћајним, трговачким, рударским и сличним предузећима на територији Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца у којима је запослено помоћно особље, без обзира на то коме припадају, приватним лицима или јавним телима, да ли се обављају стално или привремено, да ли постоје у виду главних или споредних предузећа.

Превазиђене норме морају се мењати

Мада светлост дана још није угледао званични предлог новог Закона о раду, већ сада је јасно да с новим радничким правилима многи неће бити задовољни. Државни секретар у Министарству рада, запошља-

вања и социјалне политике и шеф Радне групе за израду предлога Закона о раду Зоран Мартиновић у интервјуу „Дневнику“ објашњава да постоје размимоилажења међу социјалним партнерима о предлогу „радничког устава“, али и изражава уверење да је договор близу и да ће предлог ускоро бити представљен јавности.

– Програмом рада Владе Србије одређено је да се овај закон донесе до краја године. Међутим, морамо водити рачуна да се до краја обезбеди што већи степен сагласности свих актера у овом процесу и нађу одржива решења која у највећој мери задовољавају све стране. То би свакако овај рок продужило, али незнатно, најдаље за јануар следеће године – на-

јављује Мартиновић. – Највећа мимоилажења међу социјалним партнерима су код начина уређивања флексибилних облика рада. Конкретно, рад агенција за привремено запошљавање је најтеже питање, с обзиром на то да је у питању потпуна новина и непознаница. Доста је, такође, разлика и када је реч о погледу на одредбе о синдикалним правима, начину утврђивања репрезентативности синдикалних и послодавачких организација, проширеном дејству колективних уговора, начину утврђивања зарада, као и условима отпуштања у случају повреде радне дисциплине.

(Из интервјуа дневном листу „Дневник“, 18. новембар 2013)
Ј. О.

Ванбрачна заједница и породична пензија

? Јаворка Стојановић, Ротина: Мој супруг, са којим сам била у ванбрачној заједници, преминуо је у октобру 2013. године. Имамо ћерку којој је 42 године. Ја сада имам 62 године и последњих година сам живела од супруговe пензије. Да ли имам право на породичну пензију ванбрачног мужа и ако имам, која документа треба да приложим уз захтев?

Одговор: Ванбрачна заједница никада није била основ за признавање права на породичну пензију у систему пензијског и инвалидског осигурања Републике Србије. Чињеница да је ванбрачна заједница дуго трајала, као и да су у њој рођена заједничка деца, није од утицаја на признавање права. Једино је брачна заједница увек била законски основ за признавање права на породичну пензију брачних другова, који су уз ис-

пуњење и осталих законских услова могли да остваре своје право. Насупрот овоме, деца рођена у ванбрачној заједници потпуно су изједначена у својим правима са децом рођеном у браку, али Ваша ћерка по годинама живота прелази старосну границу за признавање права на породичну пензију, с обзиром на то да има више од 26 година живота, до када се деца признаје право, под условом да се школују.

Телесно оштећење и бенефицирани стаж

? Станко Џонић, Врање: Рођен сам 1954. године и запослен сам као инвалидно дете 1979. године. Према приложеној документацији, интересује ме да ли испуњавам услове за бенефицирани радни стаж? Ја мислим да испуњавам и да имам више од 40 година стажа.

Одговор: Према документацији коју сте нам послали, може се констатовати да је телесно оштећење по захтеву из 2007. године цењено од исте године из разлога што је уз захтев понуђена само медицинска документација из 2007. године. Да би се ценило постојање телесног оштећења пре Вашег ступања у радни однос, потребно је да се поднесе захтев са медицинском документацијом из тог периода. У случају процене да је исто телесно оштећење постојало и тада у

висини најмање 70% могло би да Вам се бенефицира практично све време проведено на раду, а не само од 2007. године. Такође би требало тражити да Вам се време проведено на професионалној рехабилитацији утврди у стаж осигурања, ако то до сада није потврђено. У том случају Ви бисте свакако могли да рачунате на 40 година, па и више радног стажа, односно стажа осигурања, и на тај начин бисте са својим годинама живота испунили услове за старосну пензију.

Стручна спрема и висина доприноса

? Слађана М., Београд: Увидом у пријаву о престанку/заснивању радног односа установила сам да ме је приватно предузеће у коме и даље радим, 21. 4. 2003. године пријавило као лице са средњом стручном спремом иако сам у моменту пријављивања имала завршен филозофски факултет. Да ли смо ПИО Фонд и ја тиме оштећени кад је реч о обрачуна-

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

вању и уплати доприноса, да ли имам(о) право на ретроактивно утврђивање чињеница и накнадну уплату дела новца за који сам оштећена, и да ли је покретање судског поступка против фирме једина могућност коју имам на располагању?

Одговор: У пријаву на осигурање уноси се стручна спрема радног места на које сте примљени у радни однос, независно од тога да ли имате виши степен стручности. Ово може бити разлог неслагања у Вашој стварној стручној спреми и оној која стоји у пријави на осигурање. Ако Ви ипак радите на радном месту за које се тражи висока стручна спрема, а у пријави стоји средња, то треба да се исправи као податак и у пријави на осигурање, али то свакако треба да стоји и у Вашем уговору о раду, те не би требало ништа да буде спорно да бисте то

морали да исправљате судским путем, већ би се само утврдило фактичко стање од стране Ваше фирме. Што се тиче доприноса, они су до 1. 9. 2004. године морали бити уплаћени на реалну зараду, а најмање на основицу према стручној спреми, а после тога допринос се уплаћивао на реалну зараду, која није могла бити нижа од најниже зараде у Републици Србији. Према томе, ако сте сачували податке о својим зарадама, можете проверити да ли је допринос плаћен исправно по Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање.

Исплата пензије на текући рачун

? Н. Н.: Решење о додељивању старосне пензије добио сам 7. 11. 2013. године. До сада нисам добио формуларе за до- стављање мог текућег рачуна и друге податке неопходне за исплаћивање пензије. Интересује ме када ћу добити формуларе да бих могао благовремено да доставим податке за исплаћивање пензије.

Одговор: Да би Вам се пензија исплаћивала на текући рачун потребно је да са решењем о пензији које сте добили одете у Вашу банку да бисте је обавестили да ћете убудуће примати пензију преко свог текућег рачуна. Од банке ћете добити овлашћење о пријему пензије преко текућег рачуна, које ћете доставити својој филијали ПИО, тачније исплатној служби филијале, која ће Вам пензију убудуће исплаћивати на Ваш текући

рачун. До тада, пензија ће се исплаћивати на Вашу кућну адресу, а то је адреса из личне карте. Да би се пензија одмах исплатила на текући рачун, потребно је да одмах по добијању решења о пензији обавите претходне радње. Ако имате текући рачун код Поштанске штедионице, не морате обавештавати Фонд ПИО, пензија ће Вам аутоматски бити исплаћена на текући рачун, ако сте Штедионици однели решење о пензији.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	МАЈСТОР ЗА СПРЕМАЊЕ КУВАНИХ ЈЕЛА	ИСПРАТИ ВЕШ У ВОДИ	СОРТА, ПАСМИНА	ОШТРИНА, РЕСКОСТ	ЕСКИМСКА БЛУЗА	ПОСУДА, ЗДЕЛА	У БИЛО КОЈЕ ВРЕМЕ
КОЖНИ БИЧ (МН.)							
ИСТАКНУТИ РАДНИК							
СВЕМИР							
ЛИЦЕ БЕЗ ДОМОВИНЕ (ЛАТ.)							
ИСТА СЛОВА			СКР. ЖЕНСКО ИМЕ НАСТАСИЈА ОДМИЛА				
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	СТАРИЈЕ ЖЕН. ИМЕ СКЛОНОСТ СМЕЈАЊУ						ГРАД МАЛГАШКЕ РЕПУБЛИКЕ
РАСТ, УЗРАСТ					ИЗАБРАТИ НЕКОГА ГЛАСАЊЕМ	ОЗНАКА ЗА ТОНУ ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТ	
МИСТИЦИ- ЗАМ							
ОЗНАКА ЕНЕРГИЈЕ		ОЗНАКА ЗА ТЕМПО ИГРАЧИЦА ТЕНИСА		ЗАНАТСТВО СКР. НАША НЕГАЦИЈА			
МЕТАЛНА ПОЛУГА							
14. И 7. СЛОВО ЋИРИЛИЦЕ			ПОЛЕТ, ЗАНОС ИМЕ ГЛУМИЦЕ ВАЛИ				
ДРУГА, ОСТАЛА				СВЕТА (ТУР.) УПРКОС СВЕМУ			
АМЕРИЧКИ ГЛУМАЦ, БРУС						ОЗНАКА РЕОМИРА ИМЕ ПЕВ. ДАПЧЕВИЋ	
БРОЈНО СМАЊИВАТИ							
СРЕДСТВО ЗА УМИРЕЊЕ							
ПОКРАЈИНА У ГРЧКОЈ							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ОЗНАКА ЗА КАРАТ КИЛОМЕТАР (СКР.)		ОЗНАКА НОВОГ САДА	ИСТА СЛОВА	ОЗНАКА ЗА АЛТ СИМБОЛ ИРИДИЈУМА		ИНИЦИЈАЛИ РЕЖИСЕРА ХИЧКОКА
ПРОДАВНИ- ЦА У КРУГУ КАСАРНЕ							
ОЗНАКА ЗА МЕТАР		БОЈАЗАН					

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: одмазда, праунук, растава, оптичар, са, зан, т, мајка, комнен, тон, ост, спенсер, итат, о, арад, ап, кп, арно, там, бал, ипак, то, виртуоз, артикли, ито, линорез, старина

Брана Николчић

Образ

Не пропуштајте епизоде живота. Нема репризе!
Не може ништа без мита. Мито, бекријо!
Кад сам дочекао својих пет минута, сат је стао.
Сви ће нас заборавити, само смрт неће.
Великодушни нам увек оставе само душу.
Најлакше пуца по шаву, закрпљени народе!
Опекла ме ваша хладноћа.
Љубав пише песме а живот афоризме.
Од медених речи неће мед потећи.
Бунили се радници да су везани за машине. Сад су слободни – на улици.
Док ја терам мак на конач, други напунили лонац.
И у мојој глави постоји ред, само није добар – распоред.

Стево Бздилић

Доскоци

Све има свој крај, само ми стално играмо продужетке.
Заштитио сам се од глади, корупције, криминала...
Напустио сам Србију.
Спонзоруше су угрожене. Све је мање добростојећих спонзора.
Никоме не говорим да гладујем. Чувам углед куће.
Камен је за све крив. Он је изазвао Сизифа.
Резултати истраге су доказали да Србија болује од примитивизма.
Кажите коју телевизију гледате и одмах ћу погодити ваш коефицијент интелигенције.
Збогом памети, одох у ријалити!
Напустила нас је срећа, јер овде више нема храбрих.

Раде Ђерговић

Шаховски проблем

Херман фон Готшал
„Бохемиа“, 1907.

Решење проблема
у следећем броју.

Решење из прошлог броја:
Дц8!
Варке: 1. Дц7? – Кд3! !. Дц6? – д3! 1. Да6? – Л.!
Шест измењених матова на одбране црног у привидној игри (пре првог потеза), варкама и решењу.

Мат у два потеза

Да ли сте знали ...

– да Холандија нема јединствен главни град? Седиште владе и краља се налази у Хагу, као и већина амбасада, али по уставу владар полаже заклетву у Амстердаму.

– да је Бразилија, престоница Бразила и један од ретких потпуно плански изграђених градова, подигнута за 41 месец?

Градња је почела 1956. јер је тадашњи бразилски председник Жуселино Кубичек желео да растерети пренасељене обалне крајеве земље. Кубичек је тврдио да је град видео у сну и сам је одабрао локацију након дуготрајних летова авионом изнад Амазона. Бразилија је основана 1960, а до 1972. у њу су пресељене све државне институције и амбасаде.

– да је главни град Јапана, Токио, најмногољуднији град на свету са 34 милиона становника? Други је Сеул, главни град Јужне Кореје, са 24,4 милиона и највећом густином насељености – 17.288 становника по квадратном километру, а трећи Мексико Сити са 23,4 милиона становника, што је једна петина популације целог Мексика.

– да је, према редовним годишњим истраживањима, главни град Анголе, Луанда, преузео примат на ли-

сти најскупљих градова на свету? У обрачун приликом ових истраживања улазе цене 200 стандардних услуга и производа, укључујући превоз, храну, одећу, кућне потрештине и забаву, а кључни трошак је, наравно, смештај. Тако изнајмљивање луксузног двособног стана у Луанди (у којој 53 одсто становништва чине сиромашни) кошта око 10.000 долара месечно, а у следећој на листи, Москви „само“ 4.600 долара.

– да је Талин (Естонија) први главни град у Европи са бесплатним јавним превозом? Власти Талина су ове године увеле бесплатни јавни превоз да би утицале на смањење загађења и саобраћајне гужве иако ће због тога у градској каси бити 12,4 милиона евра мање. Грађани морају само да плате два евра нову „зелену карту“ коју овере сваки пут по уласку у возило.

Молим за реч

Није важно што смо изгубили главу, битно је да је победио разум.

Први авион Ер Србије зове се „Новак Ђоковић“, а први трактор зваће се „Бора Дрљача“.

Пензионери су се посветили математици. Броје дане од пензије до пензије.

Популарна је кафа три у један. Зашто немамо и пензију три у једну.

У новембру смо имали михољско лето. Сад смо пребринули велику бригу, идуће године не морамо на летовање.

Деца у школама отрована храном, а њихови родитељи „Фармом“.

Поскупео је мед. Раднице ће и даље да раде, а трутови већ деле профит.

Добро је што смо вратили часовнике, па ће нам и минут до два наест стићи сат касније.

У нашем фудбалу најсветлије тачке су петарде, бакље и димне бомбе.

Шта има ново? Па, нове цене, нови ПДВ, нове таксе, а ускоро ће и Нова година.

Дејан Патаковић

(X)уморне мисли

Више не морамо да мислимо о вишку килограма. Пензија је довољна само за пола корпе.

Ми ћемо бити лидери Балкана чим средимо стање у привреди, здравству, просвети и култури.

Опет је поранило опадање лишћа. У неким парковима још труне лањско.

Ми десет пута више увеземо дувана него што га извеземо. Трудимо се да не тружемо свет!

Док нисам чуо да навијачи имају своје генерале и друге ковође, мислио сам да су њихови нереди без реда и плана.

Наши дечаци све више пију и све се чешће бију. Размак између генерација је све мањи и мањи.

Некад се закон улице сводио на клицање или звиждуке. Нисмо имали ни хладно ни ватрено оружје.

Некад се навијање састојало само из извикивања „ура“ или „уа“. Тек пиротехника је донела динамику и колорит.

Витомир Теофиловић